

SOKOL AMERICKÝ.

Entered at the Post Office at New York, N. Y., as Second Class Matter.

Ročník XXI.

NEW YORK, 15. ZÁŘÍ 1899.

Číslo 9.

Předplatné pro členy na rok.....50c.
Pro nečleny.....50c.
Do Čech na rok.....1 zl. 50 kr.

ORGÁN NÁR. JED. SOKOLSKÉ.

Pořadatel: Dr. E. Štulík, 525 S. Lincoln St. Chicago, Ill.
Tiskár a výpravčí: F. Lier, 410 East 71st Street,
New York, N. Y.

Listárna redakce. — Příspěvky a dopisy do Sok. Am. musí být v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny. Rukopisy uschovají se na dobu 3 měsíců, pak se zničí.

Listárna výpravčího. — Přestěhování nechť oznámí výpravčímu přesídlivší Sokol sám, možno-li do 3. neb 4. toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy nechť oznamuje tajemník neb účetní výpravčímu pravidelně každý měsíc.

OBSAH.

Prvý běh cvičitelský N. J. S. úspěšně zakončen. — Feuilleton. — Stručný pokus dějin metodiky tělocvičné. — Zprávy o běhu cvičitelském od Jos. Čermáka, dra. K. Štulíka a Fr. Pecivala. — Robert G. Ingersoll. — Poslední den kursu — Svátek Čechů omažských. — Ze župy Východní. — Dopisy: Z Baltimore, Newarku, St. Louisu a Clevelandu. — Zápisy o schůzích a účetní zpráva jednatele výk. výb. N. J. S. — Drobná oznámení.

Prvý běh cvičitelský N. J. S. úspěšně zakončen.

Dne 20. m. m. zakončen první běh cvičitelský N. J. S. po sedmítýdňím trvání veřejným cvičením v Plzeňském Sokolu v Chicagu.

Dnes, po skončení tohoto důležitého pro N. J. S. podniku, upřímně můžeme dosvědčiti, že minulý sjezd, jenž se na pořádání cvičitelského běhu usnesl, vykonal čin moudrý a pro budoucnost N. J. S. i vše tělocvičnou v Čeststvu americkém velmi prospěšnou.

Příležitost k obeslání běhu podána byla všem sborům stejná a poněvadž vydání hrazeno bylo skoro celé z pokladny N. J. S., mohl každý i slabý sbor být v běhu zastoupen.

Že se tak nestalo, víme. Proč? To ovšem zůstane u některých sborů nezodpověděno; však jak jsme zvěděli, někde nahodilé překážky nepředvídané dobrý úmysl sboru zmařily.

Je-li vše naše věci budoucnosti, a máme pevně za to, že jest, pak nemohlo jí být lépe poslouženo, než právě během pořádaným.

Až posud málo jen sborů bylo tak šťastno, že měly dobré cvičitele, kteří, abychom tak řekli, kráčeli s duchem času, kteří dovedli být dobrými cvičiteli i pro dospělé i pro mládež.

Dnes možno tvrditi, že všechny sbory, které běh obeslaly, zajistily si tím cvičitele dobré. Ovšem tím nechceme snad tvrditi, že by v krátkém tom běhu byli snad všichni získali výcvik praktický, který pro cvičitele také jest nutným.

Ten mnozí s sebou již do běhu přinesli, a ti, jimž scházelo a posud i po skončení běhu schází, jistě že ho dosahnou, neboť prokázali se být theoretiky velmi účelivými.

Bude tu jen na sborech příslušných záležitosti, aby absolvované posluchače běhu náležitě zaměstnali, je za práci jejich odměňovali a tím z nich pilné a vytrvalé cvičitele sobě zajistili.

Povšechně řečeno, byly sbory ve výběru posluchačů běhových šťastny, zvolivše Sokoly rozvážné, svědomité a pro úrad cvičitelský se hodící.

Byla s nimi proto radost pracovati a to zaručilo úspěch větší, než dalo se očekávati.

Po osmihodinové práci v přednáškách, vyžadující stále bedlivé pozornosti, opakovali všichni pilně, o čem bylo přednášeno, a mimo to připravovali se k veřejnému cvičení, jež mělo na konec běhu podati obrázek našeho tělocvičnického veřejnosti.

A všechna ta práce konána v parných měsících letních za poměrů nijak pohodlím nepřekypujících.

Sokolská otužilost vše to překonala.

Výsledek pak musil být dle toho výborný.

A o tom chceme se tuto zmíniti vedle veřejného cvičení, při kterém odevzdány posluchačům záslužné diplomy. Škoda, že trpkost musí se mísiti do těchto rádek, které diktovány jsou nám pocitem uspokojení a radosti nad zdárným provedením běhu.

A tuto trpkost zavinilo naše "pokročilé" a "uvědomělé" Čeststvo chicagské.

Nevíme o žádných druhých spolcích, které by více pro náš národní život znamenaly, než spolky sokolské, a jestliže i vůči těmto zůstává obecenstvo naše chladno při jejich důležitých podnicích, pak není již k zahynutí všeho co českého v této zemi daleko.

A české Chicago si dalo na tom záležitosti o závěrečném veřejném cvičení posluchačů běhových, aby ukázalo, co si o sokolství a tím i čestství myslí. Zůstalo doma a nebýt na programu závodů v basket ballu, snad by byla prostorná síň Plzeňského Sokola zůstala prázdnou, až na několik těch opravdu upřímných a horlivých Sokolů, s nimiž setkáme se při každém veřejném podniku sokolském.

A nejen že byla návštěva slabá, ještě k tomu obecenstvo, které se sešlo, mělo v sobě element, který se pro dívání na ukázkou vážné práce sokolské naprosto nehodí. Zrovna nás to bodalo, když jsme slyšeli hlasitý a nestydatý chechtot, k němuž nebylo žádné příčiny, neboť marně jsme hledali, má-li snad za příčinu chybu některého z cvičících.

A tak nám při tom surovém chechtotu, jenž nevyházel z hrubých úst mužských, připadlo maně porovnání o perlách a zvířátkách, které Chicago učinily proslulým v celém světě.

Klesáme, rapidně klesáme ve své mládeži.

Škoda, že nebylo celé české Chicago přítomno krásnému tomu veřejnému cvičení posluchačů, aby nabylo pojmu o sokolském tělocviku, je-li vůbec schopno podobnou ušlechtilou věc chápati.

Do podrobností se pouštětí nebudeme. Vše provedeno bylo vzorně a některá z čísel byla pro chicagské obecnostvo nová.

Po skončeném cvičení rozdány byly diplomy posluchačům po případné řeči Sok. Čermáka a poradatele t. l. Jmenem posluchačů promluvil Sokol August Tesař, vzdav dík učitelskému sboru, Plzeňskému Sokolu a Nár. Jed. Sok.

Diplomy vydány byly posluchačům tří tříd :

Diplomy třídy první obdrželi Sokolové :

Fryš, Haller, Martyny, Tesař, Vinický, Kuta, Malý, Štětka, Šmrha a Vlasák.

Diplomy druhé třídy Sokolové : Švare, Engelthaler, Kubíček, Šusterka, Panka, Uher, Otrádkovský, Holek a Červenka.

Diplomy třídy třetí obdrželi Sokolové : Pokorný, Laitner a Marušík.

Diplomy ty vydány na základě odbytých zkoušek. Odpovědi známkovány do 100. Ti, co obdrželi počet přes devadesát, nabyli diplomu třídy první, ti co dosahli počet bodů 80 neb přes 80, obdrželi diplomy třídy druhé, ti pak, jichž odpovědi byly známkovány pod 70, získali diplom třídy třetí.

Jak ze zpráv učitelů běhu na jiném místě podaných zřejmo, byly zkoušky přísné a při nich každému dána byla stejná příležitost prokázat, co dovede.

Výk. výbor usnesl se odměniti tři nejlepší posluchače, však výsledek zkoušek a všech prací v běhu vy-

FEUILLETON.

Dnes jest ukončení kursu, totiž raději chci říci tak zvaný "graduation day" pro Sokolstvo.

Sházím se sebe trochu chicagského pozemku, dám se celý do té největší "parády", abych se aspoň sám sobě líbil a spěchám do "Plzeňského".

Právě tou velkou přípravou a pucováním jsem se trochu opozdil, však to nevadí — přijdu jako velký pán — punktum v 10 hodin.

Místo — samo sebou se rozumí — bude zabráno až do nejposlednějšího kouta, tak že s těží budou moci Sokolové cvičiti a tudíž nezbude mně jiného, než státi u dveří. To mně vadit nebude, jen když já přijdu v panský čas a pak — nu pak užřím cvičit ty cvičitele našich příštích Sokolů.

Síň ozářena jest mnohými elektrickými světly, což celkem dodává celé slavnosti radostnou tvář.

S neobyčejnou rychlostí vyvalím svoji hodnost po schodech nahoru — takže jsem málem zapomněl zaplatit vstupenku — a chystám se promačkat aspoň kousek dál ode dveří.

značil především posluchače čtyry, a sice Sokoly : Fryše, Hallera, Martynyho a Tesaře, i oznámení proto tito co nejlepší ze všech, jimž dostane se ceny od Nár. Jed. Sok. totiž pásu se stříbrným monogramem s příslušným věnováním.

Veřejným oznámením výsledku běhu zakončen tento a to jak pevně věříme pro budoucí dobro Nár. Jed. Sokolské.

Stručný pokus dějin methodiky tělocvičné.

Podává M. Řehořovský.

(Pokračování.)

"Lékaři nejvíce vychvalují ta cvičení, v nichžto ruce a ramena pracují a prsy se natahují, aby se tudy zbytečnosti v prsech a plicích rozehnati a dolů stáhnouti mohly. Přecházení nahoru a dolů s jakousi proměnností tolikéž tělem hýbe, leč by tělo však převelmi bylo nestatečné a mdlé."

"Jsou ještě i jiná cvičení a práce, jimiž se zdraví zachovati může: jako potýkání se aneb závod na koních, běhání pěšky, plavání na vodě, šermování, střelení a hra na míč, když se jím hází, kterážto těchto časů obyčejná jest v našich krajinách. Item nošení, vození, zpívání, hlasité čtení."

Schvaluje také jako Galenus hru na malý míč, protože se v ní pohybuje rukama, nohama, krkem, hlavou, očima, hřbetem, ledvím a sumou vším tělem zároveň.

Doporučuje mezi cvičením tření těla a zdržení v sobě ducha.

"Každé pak cvičení neb práce, poznenáhlu předsevzata býti má. A toť k tomu slouží, aby potom člověk lépe a snáze k dokonání předsevzatého díla dostačiti mohl. A sice každé hnutí vedle přirození bývá zpočátku nespěšné a mdlé a potom v prostředku a při konci hbitější a schopnější"

Opakuje, že takové cvičení jest prospěšno konati za času ranního a ne po jídle a zažití.

Však nastojte! Vchod u dveří úplně prázdný! Jaké překvapení! Útěcha mne pojala v myslence, že snad ostatek jest naplněn. Tudíž čerstvě vkročím do sálu a počnu vyvalovat moje okuláry po prázdných sedadlech. Však těch je více než zaplněných a proto začnu počítat přítomné. Když již jsem dále nemohl než kol 400, tu jsem musel chtěj nechtěj přestat.

Jářku, bratři — bylo nás tam na 400!!! Není to ohromná suma? Cože? Vy se tomu divíte? Musíte si myslet, že tohle nebyla žádná politická schůze, kde by nám leckterý "speaker" něco kázal, o čem sám nic neví aneb třeba nevěří, a dole v salonu na nás čekal "čekanec" se sklenicí piva! Tohle je sokolské cvičení, totiž jest to amerických Sokolů cvičení; zde jsme museli každý vyklopit 25 centů vstupného a pak za každou sklenici piva dalších 5 centů. Není to tudíž od nás Čechů chicagských velmi ohromná obětavost a láska vřelá k věci sokolské jako rozpálená podkova, když se nás tam dostavilo na 400?*) Také by se v některém jiném městě

*) P. r. Nikdo ale nemyslí 400 Sokolů, nýbrž asi 400 diváků nejružnějšího věku a obojího pohlaví, při čemž krásnější zastoupeno bylo mnohem čteněji.

pot v krápěch vyráží, tedy přestati anebo předce pracovat, až by počal vstávat a to někdy více, někdy méně činiti náleží. V zimě má býti cvičení prodlouženější, než v létě, a více se má cvičiti člověk flegmaticus (vodokrevný) nežli cholericus (pěnokrevný). Nebo cvičení jak myslí i duše, tak i těla mírná býti mají a svým časem. Zlé jest přílišné pachtování, ustání a umdlení těla, horší myslí obojího, pak spolu nejhorší: protože odporným hnutím člověka roztržitého činí a život jeho hubí. Mírnými pak pracemi tělo, počestnými skutky mysl se posilňuje”.

Na konci úvahy varuje před proměnou vzduchu. (Výtah z Regimentu zdraví vytištěný r. 1786 u J. Jos. Diesbacha). Kniha tato je důkazem, že u nás v Čechách bylo pečováno o cviky tělesné v míře nemalé.

Nejdále šel z humanistů Jan Amos Komenský (1592 až 1671), první zakladatel paedagogiky. Vysvětluje v 15. kap. své Velké didaktiky, jak činiti, by života dosti bylo, a zabývá se pravidly, jimiž se zachovává zdraví. První podává rozbor a ocenění her. A co nejcejnější, první podává látku tělocvičnou na jednotlivé třídy rozdělenou a poukazuje na důležitost vycházek do přírody.

V XV. kapitole “Velké didaktiky” nazvané “Jak dělati, aby života k studiím dosti bylo”, doporučuje, by při vychování bedlivě se dbalo péče o tělo i tužení jeho, aby učitelé skutečně docílili toho, aby byla “mens sana in corpore sano”, zdravý duch v zdravém těle.

V XVII. o škole samé praví: “Zevnitř, aby byl i plácek pěkný k hraní (poněvadž se toho zvláště mladšímu věku tytýž dopouštěti má).”

Ve “škole pansofické” přimlouvá se za hry a tělesná cvičení takto:

“Třetího druhu studia následují ne tak k vnitřnímu ducha vzdělání, jako k vnější těla činnosti a tudíž k probuzení a zachovávání čerstvosti ducha přičiňující, kteréžto způsobu jsou hry rozličné a děje divadelní.”

Kap. VI. (Řád prací).

“Cvičení prodloužiti se má až do upocení a když se sešlo 400 vlastenců na podobnou věc jako v Chicagu? Holá nemožnost!

My vlastenci rozhodně se nedáme od nikoho předčit. Jen si vezmete naše chudáky katolické bratry — co oni se naplatí na kostely a školy — a jen proto, že nejsou vlastenecky osvětlení, totiž že jsou tudíž tmáři. My však svobodomyšlníci — my — my my nemusíme platit na nic — Sokolnu — když uznáme, že t i e b a by to byla dobrá věc — postavíme si na dluh a chytře necháme jiné ji zaplatit. Nejsme my kabrňáci? To byste se v naší obětavosti zmýlili!

Však málem bych nadšením vlasteneckým zapomněl vám říci, jaký účinek měla naše neočekávaná návštěva na posluchače kursu. Jakmile za zvuků hudby vpochovali do síně a rozestavili se na “basket ball”, tu je taková náramná radost pojala nad tou obrovskou návštěvou, že za chvíli jeden se válel po druhém, až se Sokol z Dutch Kills chytil za břicho. Byla to bitva západu proti východu a západ zvítězil. Tu nastalo jásání a tleskání tak ohromně ohlušující, že Sokol Tesař povídal mně, že to jistě budou slyšet až do St. Louisu. Byl jsem

“Hrami rozumíme těla i ducha pohybování, které mládeži nížádným způsobem zbraňováno, ano spíše vyhledáváno a vymáháno, avšak opatrností řízeno býti má, aby podnikáno bylo beze škody a s prospěchem. Toho způsobu jsou:

1. Cvičení těla a zdraví, která dějí se pohybováním t. j. buď během neb skokem k cíli neb mírným potýkáním, hrou o míč, kulí, kuželkami, hrou na slepou bábu a kterýmkoli jiným pohybováním, uic neslušného do sebe nemajícím. Vycházek také dobré bude užívati ku procházení se po place nebo po zahradě, vždycky však spíše společně než osaměle, aby hovořice spolu se cvičili a vyráželi k vůli duchu.

2. Hry seděcí také mohou býti dovoleny, ale takové, které k bystření vtipu se hodí, jako vrhcáby a podobné.”

V tomto se shodoval Komenský s Jáchymem Camerariem, dle jehož pravidel mravů a života pacholatům venku míč, běh, skok, boj, zápas, doma pak dáma a vrhcáby mají býti dovoleny.

V kapitole nazvané “Část druhá, sedmera tříd její vypsání podrobné obsahující,” podává předměty, jimž se v těchto třídách učí, mezi nimiž jsou pod 9. číslem hry.

V 1. třídě (Vertibulka) praví: Hry buďtež dovoleny, k jakým dle svého věku a dle obyčeje národů schopni jsou.

V 2. třídě (Januálka): “Hry vyvolí učitel.”

V 3. třídě (Atrialka): Zotavení jistě způsoby v jistých hodinách dovoleny a nařizeny býti mohou.

V 4. tř. (Filosofica): “O hračkách nezdá se mi nyní již mluviti, protože jest práti, aby již více věcmi vážnými než li hračkami zabývati si navykali; avšak zábavy slušné těla i ducha, jakož přirozenosti lidské nemají býti odpirány, tak ani věku tomuto nemohou býti odeprény.”

V 5. třídě (Logika): Mezi hravé zábavy pro okrání může tu býti položen zápas, který se děje hádankami.

sám tak unesen veselostí a nadšením, že málem jsem se nesmíchal mezi ně.

Byl to večer, kde každý přítomný musel být vesel a zvláště Holec nad svými dvěma kyticemi vykračoval si jako pyšný páv — Martyny se domníval, že každá holka po něm hází očima — Engelthaler radostí si držel ramię — a Tesař jako táta všech měl úsměv na celém obličejí. A profesori — Štulík seděl v koutě zatínaje zuby nad ohromnou návštěvou — Čermák se tahá za vous a dává takt k pochodu a hned zas je vmíchaný do “basket ballu” — Pecival jako starý kontraktor běhá sem a tam, drže pod paží balík diplomů.

Byl to večer radosti a přátelské zábavy a věřte mi, kdyby Muzy mne byly obdarily takovým poetickým nadáním, jako mého přítele Štíbra z Clevelandu — sláva mu za jeho hymnu, však se obávám, že za čas nezbyde v Chicagu dosti Sokolů, aby ji pospolu zpívali — tak bych složil o tom velmi zajímavou báseň.

Nemohu opomenout, že i Sokol Hrbek ze Cedar Rapids nelitoval peněz a přišel se podívat na nás. Na zdar mu a všem přítomným!

V. B. Dibelka.

V 6. třídě (Politika). O způsobu zábav možná raditi, nebo něco stanoviti, nebo i na vůli je nechat; jen k tomu pozor míti sluší, aby ani nebyly žádné, ani přílišné, neb aby při nich nebylo nic neslušného neb nebezpečného."

V 7. třídě (Theologica): Zotavení má i tady býti dovoleno, avšak takové, aby s třídou náboženskou bylo ve shodě. (Dokonč.)

Výk. výboru Nár. Jed. Sok. a členům jednoty vůbec.

(Podává Josef Čermák.)

Byv jedním z učitelského sboru ve cvičitelském běhu, pořádaném v Chicagu v měsících červenci a srpnu Nár. Jed. Sokolskou, pokládám za první svoji povinnost prostřednictvím orgánu podati stručný přehled vyučování předmětů mně přidělených a činím tak cestou veřejnou hlavně proto, aby všichni členové Nár. Jednoty Sok., kteří na běh musí přispívat, mohli si učiniti aspoň přibližný pojem o tom, čemu a jak bylo v běhu vyučováno a zdali bylo možno, aby jen poněkud schopný a pilný posluchač odnesl si z něho nějaké vědomosti. Jelikož druzí dva kolegové moji zajisté svoji zprávu též podají, budu nučen o předmětech mnou vyučovaných zmíniti se co nejstručněji a na konec podávám patnáct otázek, které posluchačům v mém oboru byly předloženy k zodpovídání při konečných zkouškách. Víím, že jsou mezi námi ještě mnozí tak zvaní cvičitelové, kteří nějaký velkotouč neb stoj pokládají za první a jedinou kvalifikaci cvičitele a těm vřele doporučuji, aby zprávy všech třech učitelů bedlivě si přečetli, je prozkoumali zároveň i s oněmi zkušebními otázkami a na konec přemýšleli o tom, bylo-li práce možno v běhu něčemu se přiučiti a s jakým zdarem by se asi oni setkali, kdyby se dnes pokusili o zodpovídání všech těch otázek, které posluchači na konec běhu zodpovídati musili. Dále dovoluji si upozorniti výk. výbor zvláště a členstvo Nár. Jed. Sokolské vůbec, že tímto během není ještě otázka cvičitelů u nás vyřízena — byl to jenom první krok, a bude nutno nyní kráčet na dráze nastoupené dále, nemá-li opět po čase krátkém nastati ochablost. Co dlužno vykonati nyní, o tom pronesu svůj náhled na konci této zprávy.

Při rozdělování práce pro běh určené byly mi přiděleny následující předměty:

- a) Dívčí tělocvik;
- b) Dětský tělocvik;
- c) Šerm;
- d) Různosti;
- e) Hry.

Počnu tedy tělocvikem dívčím.

Hodiny tělocviku dívčího zahájeny byly delší přednáškou, v níž hlavně poukazováno bylo na to, jak různí se náhledy mnohých autorit o tomto oboru a sice různí se jak v stránce fyziologické, tak i v stránce estetické. Že kdežto jedni tvrdí, že dívky nemají prováděti cviky násilné, jiní opět tvrdí, že žena jest působivou prováděti totéž, co člen pohlaví silného. Dále kdežto jedni při cvičení děvčat nejsou právě úzkostlivými ve výběru cviků,

jiní opět trvají na svém, že by měli cvičitelové voliti jen cviky takové, které neuráží cit ani toho nejúzkostlivějšího děvčete. Poukázáno bylo na to, jak cvičí děvčata ve škole Sargentově, v tělocvičnách londýnských a jiných, načež přišlo se k závěrku tomuto: Tvrdí-li se, že soustava těla ženského snese táž cvičení jako soustava těla mužského, dlužno na zřeteli míti vychování dívek, že děvče nevstupuje v tělocvičnu tak silně, různými hrami a skotačením otužilé, jako chlapec, ba těsným šněrováním a nečinností spíše zeslabené — a proto že přec jest nutno býti ve výběru cviků nanejvýš opatrným. Se stanoviska estetického učiněn byl závěrek ten, že lépe jest devíti dívkám odepríti cviky, které by tyto s oblibou konaly, nežli uraziti cit dívky jediné — jmenovitě, když jinými cviky dosáhneme téhož výsledku. Dále bylo vykládáno, nač při ženském tělocviku má býti brán zřetel hlavní, jakých výsledků chceme docíliti a jakými cviky hlavně výsledků těch docílíme. Mluveno o rozdílech pracování pořad. cvičení pro dívky, cvičení prostných, poukázáno k tomu, čeho nutno se vystříhati při cvičení na náradích, načež přikročeno bylo k praktické práci. —

V dívčích hodinách probíráno bylo: Cvičení kroků a sice napřed jednoduchých v zástupu, pak v řadu čelném, ve dvojicích, ve dvoj- a čtyrstupech; když byly procvičeny kroky jednoduché, byly probírány s různými obraty a doprovody paží — trupu. Kroků cvičeny tři druhy a sice: při hudbě polkové — valčíkové — mazurkové. Posluchači ob čas byli vyvoláni, aby cvičili různé kroky s průvodem hudby, aby navykali si dávatí velení při hudbě v pravý čas, což mnohým z počátku činilo obtíže — leč ku konci běhu počínali se "dostávatí do taktu". Vedle kroků cvičena byla prostná a prováděna různá cvičení s náradím. Při cvičení kuželi bylo ukázáno, jak cvičiti v hodině cvičební nejjednodušší cviky s pohyby nohou, trupu a s různými kroky, tak že veškeré svalstvo uvedeno jest v pohyb. Podána ukázka cvičení se švihadly a podáno při nich vysvětlení, jaké cviky se s nimi dají prováděti. Cvičeno obručemi, s malými kruhy a podána ukázka cvičení prostných s ozdobnými kroky, nejoblíbenější to cviky dívek. Z náradí volena byla taková, o nichž bylo známo, že posluchači často přichází do rozpaků o látku, jako houpadlo a kolovadlo. Na houpadle probrány cviky nejnižšího stupně až k nejvyššímu, a sice a) houpání, b) s pohyby nohou, c) s pohyby trupu, d) s přechmaty při stupu i výhupu. Na kolovadle procvičeny a) běhy, b) cviky letmo, c) s různými obraty, d) cvičení společná. Litovati jen, že krátký čas nikdy nedovoloval probrati cvičební látku důkladněji. Posluchači byli nuceni připravovati cvičení prostná, i prováděti tak zvaná "dívčí cvičení" na náradí. Při cvičení skoků brán byl zřetel na to, aby i malé a tedy nebezpečné skoky staly se pro cvičenky poutavými a zábavnými. Probrána cvičení na kladinách a podána byla na nich ukázka ze zdravotního tělocviku švédského, ponejvíce cviky pro sesílení trupu. (Kladiny s pomocí můstků upraveny byly jako lavice, ve švédských ústavech tak zhusta užívané.)

Tělocvik dětský.

Taktéž i tyto hodiny zahájeny byly delší přednáškou, v níž hlavně kladen byl důraz na to, jakých přímo

ločinů nevědomí cvičitelé na dětech se dopouštějí. Poukázáno bylo na to, jaké nebezpečí hrozí dětem z násilného cvičení na náradí a posluchačům kladeno na srdce, aby nedbali tak vývinu svalstva jako vývinu nejdůležitějších orgánů, srdce a plic. Poukázáno na to, v kterém věku orgány tyto nejvíce se vyvíjí a zároveň jakými cviky k zdravému vývoji jejich napomáhati můžeme. Rozprávěno o tom, kdy se může cvičiti na náradí, ale zároveň jakých cviků se musí dítky varovati. Vysvětlováno bylo, jak kombinovati prostná pro různé stáří, by mysl dítek se příliš nenapínala a varováno před příliš obtížnými a kombinovanými cvičeními pořadovými, jimiž mnozí cvičitelové stráví téměř půl času cvičení věnovaného.

V hodinách pak podávány byly ukázky pořadových a prostných cvičení pro různé stáří — ukázky rozdílu cvičení chlapců a děvčat — jak sestavovat cvičení, kde cvičí chlapci a děvčata společně. Cvičeno bylo i s náradím na místě i s místa. Dále poukázáno bylo na to, jak lze i ta nejjednodušší cvičení prostná prováděti, by byla zábavná a u mládeže udržela veselou mysl. Probírána byla společná cvičení na náradí (pro starší dítky) a tu a tam podána ukázka, jak si může cvičitel vypomoci v nedostatku různého náradí. Veškerá cvičení byla vždy postupná. I zde posluchači museli připravovati cvičení pro různé stáří i pohlaví — pro družstva smíšená, jakož i cvičení na náradí.

Š e r m .

Cvičen byl pouze bod a sice anglicky, a z počátku probírána při něm i různá pořadová cvičení s anglickým velením. Probrány jednoduché body i kryty (simple attack and parries) — dvojně body i kryty (doubles and counter parries) — odbody (reposte.)

Ku konci cvičení byli jednotlivci (plastron-lessons). V šermu nebyl docílen výsledek jaký jsem očekával, neboť šerm vyžaduje delší čas a čas odboru tomu určený byl příliš krátký, — ač mnozí se umění toho chápali s takovou energií, že doufám při příštích závodech spatřiti řadu obratných šermířů.

R ů z n o s t i .

Tyto hodiny věnovány byly ponejvíce ukázkám, jak sestavovati cvičení pro veřejná vystoupení; cvičeny byly zpěvy pro dítky a k mnohým zpěvům byl vypracován rejovitý pochod, který pak posluchači se zpěvem provedli. Nacvičena byla řada písní, procvičeny různé pochody, které lze prováděti při prostných atd. Byla to vždy zajímavá hodina a litovati jest opět jen toho, že spousta látky připravené musela býti odložena pro nedostatek času do — neurčité budoucnosti.

H r y .

To bývala naše nejveselejší hodina a zde často bylo prakticky znázorněno, jaký vliv mají hry na cvičence. I tato hodina zahájena byla delší přednáškou o tom, proč hry pěstujem, jaký vliv mají na vývoj tělesný i duševní. Procvičeny byly hry následující: a) Hry společenské, bez náradí: "Honba za třetím (čtyry rozličné způsoby), Jakube, kde jsi? — Honba na lišku v lese — Kočka a myš (v kruhu a ve čtyřstupu s obraty) — Honba na kočky — Nebezpečný soused — Černí a bílí — Slepice

a liška — Chytání divokých koní — Honěná v kruhu (s nápodobováním pohybů honěného) — Chromá husa — Vis-ávis. — Hry s velkým míčem dutým: Chytaná (bez koše i s košem) — Volená — Vybijená — Kopaná v kruhu Kůň a jezdec — Honba za míčem v kruhu Base-ball pro dívky — Honba za míčem v dvojném kruhu — Honěná — Střední meta.

Hry míčem těžkým: Honěný do stáje — Honba za míčem v kruhu — Běh o závod s míči (v dvojrůdu a v zástupech) — Válená — Kradená.

Míčem malým hrána hlavně "Hádej kdo?" a Base-ball. Dále cvičeny běhy o závod s činkami, kuželi atd. Vrcholem her těchto pak byly Basket-ball (házená do koše) — a Foot-ball (kopaná).

To jest asi stručný nástin mé práce jako učitele v tomto prvním (doufám že ne posledním) běhu a zde podávám patnáct otázek, které posluchači o zkouškách byli nuceni zodpovídati.

1. Vyjádřete svůj náhled o tělocviku ženském — v čem hlavně různiti se má od tělocviku mužského?

2. Řekne-li se nám, že soustava těla ženského snese táž cvičení jako soustava těla mužského, co při tom učitel tělocviku nesmí pustiti se zřetele — a proč?

3. Jakých výsledků snažino se hlavně docíliti při tělocviku ženském — a jakými cviky nejvíce výsledků těch docílíme?

4. V jakém věku vyvíjí se nejvíce orgány srdce a plic, kdy vývinu jejich dlužno věnovati největší pozornost?

5. Jak sestavujeme prostná cvičení pro dítky v stáří od 6—9 let, od 9—14 let, od 14—18 let?

6. Proč snažiti se musíme uvěsti veškeré svalstvo v činnost?

7. Jaká cvičení podporují nejvíce činnost srdce a plic?

8. Jaký vliv mají na tělesný a duševní vývoj hry?

9. Která cvičení mají větší vliv na vývin těla: prostná neb na náradích — a proč?

10. V kterém věku lze pěstovati nejvíce namáhavá cvičení na náradí?

11. Jakých cvičení na náradí musíme se u dítek vystříhati?

12. Jakým způsobem lze nejlépe zachovati disciplinu u většího počtu dítek? Jak chovati se má cvičitel vůči žactvu?

13. Vypracujte prostná cvičení pro třídu dítek v stáří od 6—9 let — pro třídu 9—14 let. Jedno cvičení pro Sokolky.

14. Vypracujte pochod pro první verš písně "Žezulka."

To byly otázky, které posluchači musili zodpovídati písemně. Mimo této zkoušky známkována byla jejich práce praktická, ku které byli během kursu střídavě svoláváni. Milerád doznávám, že odpovědi podaly nám důkaz, že posluchači osvojili si mnoho, co jim dříve bylo neznámo a odpovědi některých svojí promyšleností až přímo překvapovaly. Ovšem, u některých vliv sedmítýdňního vyučování nebyl tak patrný — ale v případě takovém vinu nesou sbory, že vyslaly zástupce, aniž by

byly vzaly v úvahu jejich spůsobilost pro tak důležité povolání, jakým jest povolání učitele tělocviku.

A nyní několik slov k jednotám: Mají-li posluchači vědomosti své rozvíjeti, sebe zdokonalovati (neb během sedmi týdnů mohl být jim dán pouze základ k různým předmětům), bylo by žádoucí, aby tam, kde jest to možné, zaměstnávání byli a odměňováni tak, by se mohli jen tělocviku věnovati. Jinak zdokonalování není možné. Má-li cvičitel celý den pracovat a večer spěchat do cvičení — jest práce jeho nedbalá, látka není propracovaná, jak by býti měla, nelze očekávati, aby se cvičitel zdokonaloval, jelikož nemá k tomu času a proto naše síly zůstávají za silami německými, kde i nejslabší jednoty mají své dobře placené cvičitele.

Nežli ale k tomu dojde, jest téměř nevyhnutelné, aby v čele technického odboru stála schopná síla, která by rozvoj tělocviku ve všech jednotách sledovala, radu kde toho třeba udílela, vypomáhala, jednoty aspoň jednou v roce navštívila a k pravé činnosti u nich napomáhala. To konati by měl vrchní náčelník — ale pokud nebude za svoji práci tak odměněn, aby se úřadu svému mohl cele věnovati — bude úřad ten pro nás úplně bezvýznamný.

Přeje celé Jednotě zdaru, vzkazují všem posluchačům, s nimiž jsem tolik příjemných chvil byl zažil — srdečný pozdrav.

Josef Čermák,
1562 W. 16th St., Chicago, Ill.

Ct. výk. výboru i členům Nár. Jed. Sokolské.

Byv jedním z přednášejících v prvém běhu cvičitelském N. J. S., jenž v červenci a v srpnu t. r. byl v Chicagu, rád podávám tuto zprávu o svoji činnosti.

Předměty, jimž jsem vyučoval, byly: Soustava sokolská, tělověda, physiologie, zdravotvěda a prvá pomoc v úrazu. Na dobu tak krátkou, na jakou zmíněný běh byl vyměřen, bylo třeba vybrati látku k přednáškám velmi pečlivě a to zvláště z tělovědy a physiologie, kteréžto obě vědy, ač důležitá jest jejich známost pro cvičitele, byly mnohým posluchačům novými. Vybráno proto jen to nejdůležitější a sice z anatomie tolik, aby seznámili se posluchači s nejdůležitějšími fakty, o skladbě člověka, ve physiologii pak přihlíženo hlavně ke všem pochodům a změnám v těle lidském se odehrávajícím, kteréž nutno znáti, aby mohl se náležitě chápati účinek tělesných cvičení na tělo lidské.

Soustava probírána dle práce Sok. Mendíka v Sok. Am. před časem uveřejněné, ovšem že i tuto nezbylo času do podrobného rozvádění všeho se pouštěti.

Hodiny vyučovací zařizeny byly tak, že na počátku každé opakované zkoušením všech posluchačů, co předneseno bylo v hodině předcházející, ku konci každé hodiny pak opakované zkoušením, co právě v ní bylo předneseno.

Způsobem tím usnadněno zapamatování si všeho a zároveň po-dána vždy vhodná příležitost k novému objasnění všeho, co některému posluchači nebylo dosti jasno.

Toto každohodinové zkoušení ukázalo, čemu kdo se naučil a mohla při něm slabším posluchačům věnována býti zvláštní péče, čímž i ti, co zprvu jen namahavě chápali, ku konci běhu značně se zlepšili.

Zkoušky písemné z uvedených předmětů konány tři, i byly ze dvou otázky již v t. l. uveřejněné.

Odpovědi odevzdané byly známkovány a ku konci běhu posluchačům vráceny.

Tyto písemné zkoušky prokázaly nade vše pochybnost, čemu se který z posluchačů skutečně přiučil, neboť musil odpovídati každý sám bez jakýchkoli pomůcek. Zjevem velmi potěšitelným

bylo, že zkošky druhé byly lepší prvých a třetí lepší druhých, ač již prvá neočekávaně dobrým výsledkem až překvapila. Pozoruhodno také bylo, že ku př. v anatomii, jež jest vědou celkem suchopárnou a vyžadující samého pamatování, dosaženo známek nevyšších, čímž neobyčejná pilnost nad jiné prokázána.

Litovati jest, že pro krátkost doby kursu vyměřené nebylo možno zabývat se vším, o čem ještě přednášeno býti mělo. Však nebyl-li kurs v tom ohledu úplným, byl jistě každému, i tomu, který jen s menšími vědomostmi do něho vstoupil, dobrou školou přípravou a s tím zatím při prvém pokusu toho druhu musíme býti spokojeni.

Není pochybnosti o tom, že ve všech posluchačích běh právě odbytý zanechal silný popud k tomu, aby sami doplnili sobě vše, co již v běhu bylo nemožno i že zůstanou i na dále pilnými studenty.

Budou-li běhy cvičitelské v budoucnosti pořádaný — a není o tom snad pochybnosti — pak přeji si v zájmu dobra naší sokolské věci, aby účastníky jejich byli vždy Sokolové tak pilní, svědomití, horliví a vytrvalí jako byli posluchači běhu prvého.

Nemohu, abych tuto ještě jednou díky nevzdal všem za jejich snažení, kteréž tak hojnou a milou mi bylo odměnou.

Na zdar! Dr. K. Štulík.

— Otázky ze soustavy při konečné zkoušce v běhu cvičitelském:

1. Vypracujte příklad prostých — 2 oddily:

Osnova: Stejnostranné pohyby z paží skrčených.

Různostranné pohyby paží napjatých.

Postoje nožné a sehnuté.

Základní postavení—libovolné. Časomíra 1 2 3 4 5 6 7 8.

R—

2. Jak konáme pohyby paží jednostranné a jak je jmenujeme?

„ „ „ „ různostranné „ „ „

3. Co tvoří v šiku spoly? Co dvojice?

4. Jak se přejde v pochodů ze zástupu v řad?

z dvojstupu „

z čtyrstupu „

z dvojstupu v čtyrstup?

z čtyrstupu v dvojstup?

5. Jaká konáme vzepření? Udejte 10 příkladů vzepření zá-
všem!

6. Jak rozdělujeme mety? Jaké prvky metů znáte?

7. Jakými způsoby metáme?

8. Z čeho bylo odvoděno názvosloví pro cvičení s tyčemi, s
nimiž jsme se seznámili? Rozveďte podrobně!

9. Co jsou výdrže? Jaké prvky výdrží znáte?

10. Udejte co znamená: 1. v pravo,

2. na pravo,

3. na před,

4. předem,

5. prostě.

Ct. výk. výboru N. J. S. a členům jednoty vůbec.

(Podává F. Pecival.)

Pokládám za svoji povinnost podat krátkou zprávu o svém vyučování v cvičitelském běhu v Chicagu. Bylo mně uloženo vyučovat následujícím předmětům: T y č e (v řeči anglické); S k o k y, a sice: skok daleký, skok vysoký a skok o tyči. B ě h y, 50 yardů, 100 yardů a 220 yardů. B ě h výměnný (relay race), běh s překážkami (hurdle race) 120 yardů a 220 yardů; trojdobý skok (hop step and jump) a vrhání 16liberní koule a hry míčem (Base Ball).

Při probírání látky s kuželi prvních pět hodin bylo věnováno theoretickým výkladům, a mám za to, že výklady toho druhu byly ponejprv podány v Americe. Po výkladech se přikročilo ke kroužení kuželi a kroužilo se v příkladech. Příklady byly psány na tabuli v české i anglické řeči a každý posluchač si je opsal. Po práci té přikročilo se k úlohám a procvičily se úlohy od lehčích až do nejobtížnějších. Z počátku s pohyby nohou a s pohyby trupu, později však, když posluchači poznali způsob spojený kroužení kuželi a pohyby nohou a trupu, věnovalo se více pozornosti kroužení a

poslední hodiny věnovány praktické práci. Každý z posluchačů si připravil šest cvičení a cvičení ta s ostatními provedl.

T y č e .

Tyče měly být podány anglicky. Však po první hodině bylo zřejmo, že mnohý posluchač by z nich mnoho nepochopil, poněvadž neovládal dostatečně anglickou řeč; a překládat dříve než měl bratr Štulík výklady české, bylo by předčasné. Tedy na místo práce té se probraly úlohy v zástupech, cvičení společná a jeden příklad cvičení v školní světlici. Úlohy byly psány na tabuli česky i anglicky a posluchači si je opsali.

S k o k y .

Skoky se hlavně probraly jak cvičeny jsou při závodech a vzat byl zřetel na to, jaké způsoby skoků mohou mít za následek různé nehody, jako poranění páteře nebo vykloubení.

Skok daleký: Probralo se základní postavení, běh, odraz, let a doskok.

Skok vysoký: Základní postavení, běh, odraz, let a doskok. V skoku do výšky bylo poukázáno na různé způsoby skoků, k docílení větší výšky a sice: z přímého běhu, též s obraty, skoky přednožmo, z obou stran neb s obraty též probrány byly.

Skok o tyči: Základní postavení, držení tyče, poloha tyče v běhu, bodnutí tyče a odraz, let a doskok.

Trojskok; (hop step and jump). Ke každému skoku učiněn byl výklad, též o běhu a doskok.

B ě h y .

50 yardů, 100 yardů a 220 yardů běhy. Dály se přípravné potřeby k běhu, jako správné došlapování v běhu, začínání (start) a dokončení (finish).

Běh výměnný (relay race) 440 yardů (čtvrt míle) a 1760 yardů (jedna míle); rozestavení cvičenců v každém běhu, správnost běhu a veškerá pravidla, jimiž tento závod řídit se musí.

Běh s překážkami (hurdle race) 120 yardů a 220 yardů: Probrány začátky, vzdálenost první překážky od mety (start), vzdálenost každé překážky od sebe a vzdálenost poslední překážky od konečné mety. Vykládáno, mnoho-li překážek jest zapotřebí při každém běhu. Polohy nohou při přeskoku, a výška těla při skoku přes překážky.

Vrh 16liberní koule pravou i levou paží. Mluvílo se o velikosti kruhů, jak docílit správný a daleký vrh, vyloženo rozdíl mezi vrhem a hodem, po vrhu vycházení z kruhů, by vrh byl správný. Počet vrhů pro každého závodníka a měření.

V mých přednáškách, pokud se týká skoku, běhu a vrhu, jsem se hlavně řídil dle doporučení dra. Ferise a dra. Sargenta. Ve skocích, v běhu a vrhu jsem se řídil dle pravidel American Amature Athletic Association, poněvadž, pokud se týká skoku, běhu a vrhu, jsou daleko před námi.

H r y m í č e m .

Hra míčem (Indoor base ball). Nejdříve bylo dáno vysvětlení celé hry, velikost čtverce, jak daleko mají být mety od sebe; velikost každé mety, velikost domovní mety, vzdálenost mety pro toho, který nadhazuje, rozdělení hráčů a konečně přikročilo se ku hře. Tato hra se též hrála na tři jiné způsoby.

Outdoor base ball. Tu dalo se veškeré vysvětlení jako při první hře, leč hrálo se pouze jednou.

Též se probrala známá česká hra míčem "pasák."

Na konec provedena theoretická zkouška o tom, jak sestavovati cviky s kužely a posluchačům předloženy byly následující otázky k zodpovídání:

1. Jmenujte tři části kuželů.
2. Jmenujte šest způsobů nošení kuželů.
3. Jmenujte pět poloh paží, které hlavně používáme při udávání původních poloh (původních postavení).
4. Jak rozdělujeme pažní kruh?
5. Jak rozdělujeme záruční kruh?
6. Jmenujte tři hlavní polohy pro kroužení pažních kruhů, taktéž čtyři polohy pro záruční kruhy.
7. Jmenujte směry v přední poloze.
8. Jaké máme hmaty?
9. Udejte polohu paží při záručních kruzích, kroužice napřed — taktéž dovnitř.

10. Jaké dva způsoby máme pro konání kruhů?

11. Upravte úlohu z malých neb velkých kruhů a záručních kruhů spojitě, šest cvičení.

12. Upravte úlohu z otázky jedenácté s pohyby nohou — taktéž s pohyby trupu.

Na zdar!

F. Pecival,

678 N. Maplewood Ave., Chicago, Ill.

Robert G. Ingersoll.

(Opozděno z min. čísla.)

Dne 21. července t. r. ztratil svět úmrtím Roberta G. Ingersolla v Dobbs Ferry, N. Y., muže, jakých pohřbů rodí se zřídka lidstvu k jeho vykopení z tisíciletého ujařmení pověrou náboženskou.

Naším pevným přesvědčením bylo i jest, že lidstvo nedomůže se nikdy pravé svobody a možného blahobytu, dokud věřiti bude v nějakou vyšší bytost, jež jemu vládne a nad osudem jeho rozhoduje. Ano, my pokládáme takovou viru za hlavní překážku pokroku lidstva, ovšem tím tíže odtranitelnou, čím více kruhy vládnoucí dávají si na tom záležeti, aby s ní ani hnuto nebylo. Proto muž, jenž lid poučoval, aby nestrachoval se nějakého smyšleného boha, jako činil Robert G. Ingersoll po celý svůj život, získal si zásluh neocenitelných o rozvoj pokroku lidského o přiblížení se k pravé svobodě a lidskosti.

Naše Sokolstvo všeobecně pokládá se za sdružení svobodomyšlné, — jímž také ve skutečnosti je — a proto smrt Ingersollova zarmoutila každého z nás bez rozdílu. Jsme zajisté všichni vyznavači jeho učení, jak jinak ani býti nemožno, když snažíme se vychovávat členstvo své v muže svobodné, nezjařmené jakýmikoliv předsudky, jakoukoli pověrou.

Muž, jakým byl zvěčnělý Robert G. Ingersoll, bude nám vždy zářícím příkladem pravého přítele a dobrodince lidstva, velikánem, jehož památka v lidstvu nevyhyne, dokud jen jiskry tužby v něm bude po svobodě, pokroku a štěstí.

Uvádíme tuto, co Dennice Novověku a Šotek, naše dva přední listy svobodomyšlné psaly o R. G. Ingersollovi po jeho úmrtí.

"Šotek" z pera Bartoše Bittnera:

Nad popelem Roberta G. Ingersolla.

Co světů Svět as pohrobí,
jež — jako naši velcí mrtví — zraku zmizí
a přec svou váhou dále působí!
Písané kosmické.

Vzácný strom padl v pralesi lidstva, nádherný obr v podivné směsi, k mocnému dubu zakrslé kleči, k široké lípě křehká kde réva úponkou měkkou družně se chýlí.

Libánský cedr, královská palma, mišeňská jablono, širázská růže — vše, co se hrdě vypíná v modro, všecko, co v stín svůj poutníka vábí, dýchající v chřipí omamnou vůni, v obroví tomto v jedinou postat slilo se síly a lahody vzácné.

Byl to strom rajskej! Na jeho snětech myšlének božských zplivali ptáci, v koruně jeho, za každým listem, zrávaly živné poznání plody. A ten zpěv jarý širým zněl krajem, v okénko chýše i v paláců balkon třepetal chrabře, burcuje spáče, volaje k dílu — náhle však výsměch drážlivé noty měnil se v slavné hluboly zvonu, který hřměl odkuds s oblačné výše, přes moře duněl oblastí světa, poděsil k smrti zavilou havěť, která se tiše, v tajemném šeru, na mozku lidí hltavě pásala.

Vzácný strom padl — velikán člověk! Jeden z těch reků, jež ani Zkáza pokofit nezná, k nimž se i zpupná travička Smrt jen ve vábné masce Snu tiše blíží, nemajíc odvahy pohledět přímo v oči, jež v propast se nebály pohroužit žádnou.

Vlidsně a měkce Věčnost si vzala, co trysklo v rmut náš ve chvíli šťastné a již své dílo mistrovské drobí v atómních zrnech nezvěstné roje. V krápně vody, ve třeptu rosy; v smaragdu trávy, na blizně chrpy; v jasmínu vůni, na křídle vážky; v peřestém hávu panthéři srsti, v roběte prvním hltnutí vzduchu; ve vlhkém lesku panenských očí; v žilce, jež napájí učencův důmysl vlasovým pramenkem kysliční krve — v nesčetném tvaru, v přerůzném šatě, tady i onde bez konce vířit bude, co úžasem plnilo lidstvo.

Padl strom vzácný, velikán člověk — ale přec s námi on, my s ním dal jdeme, neschopní rozluky. Neboť jen pověra, "duše", tu zmirá — faktum však, hmota vždy váží a žije!" —

Dennice Novověku píše:

"Robert G. Ingersoll narodil se roku 1833 v malém městečku Dresden, položeném malebně na břehu krásného jezírka v okrese Yates ve státu New Yorku, z otce, který byl duchovním kongregacionálním, tedy církve nejskostnatější a víry nejzabedněnější. Na štěstí, otec nebyl ani fanatik ani puritán, nýbrž dovolil si, aspoň v soukromí, smýšlet svobodně a i kacířsky, což mu jednou způsobilo velikou nepříjemnost a málem i kacířský soud.

Mladý Ingersoll, nadaný bystrým a pronikavým rozumem, záhy pozoroval mnohé a veliké odpory mezi vírou a pravdou, mezi kázáním kněží a jejich skutky, mezi učením a životem a později i mezi vědou a bohoslovím. Otec pozoroval sice, že v hochovi dospívá nejen pochybovač, ale hotový neznaboh, nebránil však tomu, — nejspíše proto, že sám těžce jařmo víry a jeho církevní kázně a přetvářky pocívoval.

Vystudovav práva, obrátil se mladý Robert G. na západ a usadil se v Peorii, Ill., kde si znenáhla rozsáhlou praxi zbudoval. Již tenkrát byl znám daleko široko jako muž osvicený, myslitel hluboký, horlivý čtenář spisů vědeckých i krásného písemnictví a obratný, vždy pohotový řečník. Vtipy, šprýmy a anekdoty jeho kolovaly pak od úst k ústům šifrice oblíbenost jeho.

Rozhodný odpůrce otroctví, účastnil se horlivě hnutí abolicionistického a když mladá strana republikánská odhodlala se k rozřešení otročnické otázky tehdy všemi myslmi mocně hýbající, přidal se Ingersoll k této straně a stal se záhy nejvýmluvnějším jejím řečníkem na západě. Z té doby vypravuje se, že poskytl v noci pohostinství proslulému poločernocho Douglassovi, když jej tenkrát žádný hotel peorský nechtěl vzít pod střechu. Frederick Douglass nalezal se totiž na politické agitační cestě, přijel do Peorie v noci hrozně unaven a sjedil všechny hotely, ale nikde mu nechtěli poskytnouti nocleh, protože poznali, že v žilách jeho koluje černošská krev. Matka jeho byla totiž černá otrokyně a otec běloch marylandský. Oba muži se tenkrát spřátelili a zůstali přáteli až do smrti. Frederick Douglass stal se později ve Washingtonu vyšším úředníkem (recorderem či listovním) a Ingersolla přivádělo povolání jeho často do sídelního města, kde s Douglassem přátelsky obcoval.

Když od strany republikánské navržen Abraham Lincoln ze Springfieldu, Ill., za presidenta, účastnil se Ingersoll s celou duší velkolepého volebního zápasu, jenž skončil vítězstvím Lincolnovým. Od té doby byl Ingersoll nejoddanějším přítelem mučednického presidenta, s nímž byl ostatně i nevěrou spřízněn, — neb známo snad, že Lincoln, když ještě v Illinois advokacii provozoval, zjevná náboženství rozbíral a popíral a i zajímavý spisek proti věrám sepsal, — který se však později ztratil.

Když vypukla občanská válka, organizoval Ingersoll 11. illinoiský pluk a táhl do boje, kde vynikl nejen chrabrostí, ale i vojevůdcovským důmyslem. Když od nepřítele zajat byl, vyprostil se svým vtipem a humorem. Od vojinů svých byl zbožňován a od vrchních velitelů velice vážen. Kněžští pomlouvači jeho rozšířili o jeho vojenské minulosti ošklivé klepy, jako že byl zbabělec a že se dal schválně od nepřítele zajmouti, avšak pomluvy ty byly vesměs skvěle vyvráceny.

Ingersoll zůstal republikánem až do smrti, avšak politiku nikdy řemeslně neprovozoval a slepým stranníkem nebyl. Republikánská strana si ho velice vážila a na důkaz vážnosti volovala jej ráda do národních konvencí svých. V jedné konvenci — bylo to r. 1876 v Cincinnati, navrhl Ingersoll za kandidáta presidentství James G. Blaina řeči, která se stala historickou událostí a řečníka v celé zemi proslavila. Téhož roku, dne 4. července, měl Ingersoll o slavnosti 100letého trvání americké republiky — založené r. 1776 ve Filadelfii věkopamátným Prohlášením Nezávislosti — řeč slavnostní, jež náležela k největším skvostům vlasteneckého řečnického umění.

A již mnohem dříve proslul jako veliký řečník. Měl r. 1869 v Peorii velikou řeč o stoletých narozeninách velkého německého přírodovědce Alexandra Humboldta, jež po celé Americe němečtí turneři oslavovali. A rovněž v Illinois řečnil tenkrát na farmerské schůzi o "kráse povolání rolnického." Neméně proslul velikou

řečí svou o výroční reunii (sbratření) vysloužilců občanské války v Indianapolis 21. září 1876, v níž podal velkolepý obraz války a miru začínající slovy: "Minulost vstává přede mnou".

Dále uvádíme jeho řeči o Abrahamu Lincolnovi, o Tomáši Panovi (několik řečí, stejně znamenitých), o Voltairovi, Shakespearovi, Burnsovi (nejpřednějším škotském básníku ryze svobodomyšlného ducha), — o Walt Whitmanovi, nejdemokratičtější básníku americkém, z jehož veršů hučí moře, šumí lesy, věje vitr prerský, bouří vodopády a oddechuje vřelým dechem celá příroda plodící a rodící — o Wagnerovi, slavnému reformatoru novověké hudby atd. atd.

Avšak nejvíce hluku a pochvalné i zuřivě odporné kritiky způsobily jeho velkolepé, úžasné smělé, ale všemi zbraněmi universálního vzdělání a obdivuhodného mistrovství řečnického vedené útoky na zjevná náboženství, zvláště pak na jednotlivé články víry, na bibli a nepoctivost kněžskou. Všecky církve se třásly před tím moderním sv. Jiřím, ženoucím útokem na hroznou saň náboženské víry a všecko kněžstvo a po něm i všichni věřící soptili malomocným vztekem a svíjeli se pod pádnými jeho ranami. Od časů Voltairových neviděl svět podobného divadla. Čím více se kněžstvo vztékalo, tím více lidstva hrnulo se na jeho přednášky — a příchod jeho do některého města byl tak velkou událostí, že i děti školní se ní zabývaly.

Čtenářům našim jest většina znamenitých těch řečí dobře známa. Dennice Novověku dala si záležeti, aby čtenářům jejím ani jediná ta vzácná pochoutka neušla.

Nesmíme však myslet, že tyto řeči jeho byly pouhou pochoutkou a lahůdkou. Nikoli. Bylyť a jsou dodnes živným chlebem a nápojem ducha, řezankou víry vymořené a pověrou i fanatismem vypráhlého.

Vedle přednášek svých měl i veliké potyčky s některými duchovními, jako s pověstným Talmagem, jež důkladně rozebral — (vydal o něm katechismus Talmagův), že měl potom od něho léta pokoj.

Veliké novinářské bitvy svedl s nejpřednějšími představiteli křesťanství zde i v Anglii, jako s přísedícím nejvyššího soudu Blackem, potom s Gladstonem, kteří oba hájili křesťanství, s kardinálem Manningem, jenž hájil manželství katolické a odsuzoval rozvod a s jinými pohlaváry církvi křesťanských. S drobnou havětí kněžskou se nikdy nezahodil, tu nechal štkat.

Jen jednou, vrhna mezi ně jako planoucí pochodně kázání vánoční, zapletl se s nimi do mnohostranného sporu, jež vítězně provedl, — rozcupovav odpovědi kněží na to jeho kázání na nitky a vláčenka.

Když pak jednou kněžstvo působilo, že v Morristowně, N. J., zatčen a z rouhačství žalován a souzen byl svobodomyšlný kazatel Reynold, šel jej Ingersoll hájiti a tato obhajovací řeč jeho jest zdrcující obžalobou nesnášlivosti náboženské a pronásledovačností kněžské. Vyšla pak názvem "Blasphemy" (Rouhačství.) Jest pak zároveň výborný argument právníckého důvtipu.

Jeho kritika nebezpečného hnutí amerických svatouškových směřujících k státní církvi či k prohlášení státního náboženství na úkor svobody víry a rovnosti občanské, jest nejdokonalejší a spolu nejžhavější rozbor těch zpátečnických snah God in the Constitution Party. Usilujet totiž strana svatoušková, aby bůh, Ježíš Kristus a bible do zemské ústavy byly vtěleny a sice bůh jako pramen vši politické moci, Ježíš jako nejvyšší zákonodárce a bible jako hlavní pramen zákonů a mravnosti.

Ač sám z rodu puritánského — předkové jeho přišli sem na lodi Mayflower s první výpravou puritánů z vlasti své vyhostěných — nepropásl žádnou příležitost, aby puritánství odsoudil a směšným učinil. Jeho jasnému, veselému, život a radosti jeho milujícímu duchu bylo puritánství všecku i nejněvnějnější radost jako ďábelství ztracujícímu do duše protivné. Neděli puritánskou tak nenáviděl, že neopomenul při žádné příležitosti svobodné neděle se zastati a šábesní tyranů důtkami vtipu a satiry své zmrskati, svatouškům pak nátvárku posvátnosti a mravokárství s ohyzdné tváře hříšníků a licoměrníků strhati. Sám pak jak jen mohl odbýval přednášky své v neděli, — i když mu svatouškové, jako se v loni tuším v Hoboken přihodilo, hrozili zatčením.

Ingersoll mohl ovšem útoků svých proti církvím, svatouškům a všeho způsobu zpátečnickým odvažovati se, jelikož vedle vroze-

ného ostrovtypu měl bohaté vědomosti ze všech oborů vědeckých, byl nesmírně sečtělý a vyznal se v bibli, bohoslovné a vůbec církevní literatuře lépe než mnohý professor na bohoslovecké fakultě. Bibli měl neustále po ruce, nejen ve své studovně, ale i ve své kanceláři a znal kde který verš a každé heslo jako učený exegista. Vedle dějin osvěty a vzdělanosti a věd přírodních filosofických zabýval se s největším zalíbením studiem srovnávacího náboženství. A pochybně jest, že bylo v této zemi učenice, který by byl zbádal tolik různých náboženství starých i nových, který by byl přečetl tolik historií církevních a jiných k církvím a věrám vztahujících se spisů, jako on. Vytýkáno mu často od protivníků, že v přednáškách svých byl povreční, — leč neprávem. Nikdo nepřipravoval si přednášky své s větší péčí, bedlivostí a důkladností než on. Každou větu svou mohl ihned nesčíslnými doklady a citáty z různých oborů vědeckých opřít. Žádný výrok, žádná věta, ano ani slůvko jediné nebylo v přednáškách jeho plané, ledabylé, bezúčelné. Všecko bylo odůvodněno nebo mohlo od něho snadno v podrobném přetřesu býti odůvodněno. A taková byla svědomitost jeho, že nesčíslněkrátě každou přednášku svou piloval a třibil, než se odhodlal dáti ji veřejnosti.

Všestrannost vzdělání jeho vztahovala se však nejen k oborům vědeckým, nýbrž i k písemnictví krásnému a uměním. Nebylo pozoruhodnějšího básníka, jehož spisy básnické a prosaické by byl neumorný ten čtenář nepřečetl. Nebylo znamenitějšího románu, jež by byl neznal. Nebylo umění, s jehož historií, mistry a arci-dily by se byl neseznámil. Zmínili jsme se již, jak vše miloval hudbu. Nevynechal v New Yorku, kde bydlel, ani jediného velkého koncertu a byl nadšen, jak klasiky hudebními Němců, tak Italů a Francouzů a i Slovanů. Nejvíce však ctil Wagnera.

Rovněž miloval divadlo, což se při tak velikém ctiteli Shakespeara samo sebou rozumí. Herce měl velice rád, hájil je výmluvně a vše při každé příležitosti a řečnil o jejich banketech. Jak byl nadšen pro umění výtvarná, malířství a sochařství, toho mnohý důkaz nalezneme v jeho přednáškách.

Stál tedy, krátce, na nejvyšším týnu soudobé osvěty a vzdělanosti, odkud ovšem bystrým zrakem svým pronikal mlhavé hlubiny budoucnosti. Byl rozhodným stoupencem pokroku a věřil, že pokrok jest nejzákladnější zákon dějstva, že stav člověka neustále se lepší, jakkoliv by se někdy zdálo, že jindy bývalo lip, — nevěřil v bájku "o starých zlatých časech", nýbrž viděl zlepšení a zvelebenost v přítomné době a předpovídal člověku skvělou budoucnost. Nebyl tedy hlasatelem úpadku, dekadence, jako tak mnozí myslící muži našich dnů, kteří ve škarohlídství a kyselosti vlastního nitra na přítomné době nevidí než samý hrb a hněvu a šálení, — nýbrž muze naděje. Ano, tak veliká byla jeho naděje v budoucnost, že se nechtěl vzdáti ani naděje, že se po smrti s milými svými zase shledáme, ač sám v nesmrtnost individuálního života nevěřil — Nechci zhasnouti člověku ani jedinkou hvězdu naděje! volal, ač do pekla bušil silou Hejřajsta a s účinkem obrovského parního kladiva. A jak živá byla jeho naděje, tak hrozný byl jeho hněv na ty, kteří vštěpují do duše lidské bázeň boží a hrůzy věčných trestů. "Chci uhasiti věčný oheň!" — takový vytknul si úkol životní. — a vidíme, že jej naplnil. Za jeho mladosti na každé kazatelně líčeny ještě příšernými barvami hrůzy pekelného trestu věčného, ale dnes, hle, žádný poněkud jen vzdělanější duchovní peklem se nezabývá.

Filosofický směr jeho byl individualismus, svoboda jedince. Odtud jeho odmítavé stanovisko k socialismu, v němž viděl hrob osobní svobody a pokroku. Pro svobodu bořel nejvíce. "Svobodný muž, svobodná žena, svobodné dítě!" to byl nejpřednější a nejnaléhavější požadavek jeho. Žádný básník nenapsal krásnějších veršů o svobodě, jako Ingersoll — ač nebyl veršovec. Jeho hymny svobody v řeči nevázané jsou perly poesie.

Druhým kardinálním požadavkem jeho byla spravedlnost. Ve spravedlnosti viděl jediné možné a rozumné rozřešení velikého sporu sociálního, jediné usmíření hrozných protiv, jak vystupují v obrovském boji práce a kapitálu. Ušiňte dělníku spravedlnost! volal. Nechtěl proň milosrdenství, almužnu, lidumilnost, nýbrž prostou spravedlnost. Veleběl práci jako největší pozhánání člověka, vážil si pracovníka, žádal jeho hospodářskou nezávislost, jelikož jen ona podmiňuje mužnost, občanskou ctnost a vědomí lidské důstojnosti. Nenáviděl proto chudobu, ne snad chudobné lidi,

ale chudobu jejich a dvojnásob nenáviděl původce její, krále, kněžstvo, hrabivé a nenasycené boháče a špatné zákonodárce. Přál si bohatství ne snad proto, že v něm spočívá veliká moc, ne proto, že lze si za ně opatřiti rozkoše a život rozmařilý, ale proto jen, že pomocí něho můžeme duchu i srdci opatřiti nejušlechtlejší požitky, že můžeme ozdobiti svůj život a rozmnožiti blaho těch, jež milujem.

Byl nejryzejší demokrat, věř v rovnost všech lidí a nenáviděl krále a kněze pro domýšlivost a zpupnost jejich. Dával přednost ševcům, hrnčírům, soustružníkům, kovodělníkům a vůbec jakým-koli dělníkům před knížaty. Když přijela jednou do New Yorku deputace francouzských dělníků, aby ve Spoj. Státech zhlídla práci a umění naše a poučila pak o tom co zde viděla Francii, pravil o těch dělnících Ingersoll ve veliké schůzi: "Vyhlížejte mi tisíckrátě lépe, než Edvard Alberti a Albert Edvardi — tento královský hmyz, jež žije jako cizopasník z politického tělesa. A vážil bych si více vlády, kdyby těmto dělníkům ustrojila na uvítanou hodokvas, než když hostí a vínem ulejšvá bíbece královského rodu".

Kněží ostouželi Ingersolla říkajíce o něm, že je rozmařilec, rozkošník, piják — že je velebitelem obžerství a volné lásky — ač dobře věděli, že lhou. Ingersoll nepohrdl sklenkou dobré brandy, dobrého ohnivého vína a douškem vyleželého a čerstvého piva, nikoli nepohrdl, byl příliš moudrý, aby si nevážil dobré a užitečné věci proto, že jsou blázni, kteří ji nadužívají, že jsou temperenové, kteří nesmí kořalku ne o alkohol ani cítit, aby za chvíli se nim neožrali a neklesli pod zvíře. Ingersoll napsal překrásný chvalozpěv o žitné kořalce, již mu přítel jeho poslal láhev. Velebil v něm dobré vlastnosti alkoholu. A toho se chytili kněží a temperenční svatouškové a nadělali, že Ingersoll chválí kořalečnický mor a odporučuje opilství! Naproti tomu nevedli ani jediné z těch mnohých, krásných vět, které pronesl Ingersoll o střídmosti.

Z toho, že Ingersoll proti kardinálu Manningovi a jiným církevním pánům hájil civilní manželství, jež se zakládá na vzájemné smlouvě a na žádné svátosti, a následovně jako každá jiná smlouva, rozvázáno býti může, když buď obě strany svolí nebo jedna strana závazkům nedostojí, udělali nepřátelé jeho, že je pro volnou lásku. Hajení dobře zdůvodněného rozvodu a svobodná láska jsou daleko od sebe. Ingersoll hájil vždy a to velice výmluvně i dojemně, manželství, nazýváje ho základem vzdělanosti. A také žádné manželství v celé této šířce zemi nebylo šťastnější než jeho ačkoli nebo spíše protože přál ušlechtilé manželce své neobmezenou svobodu. Kdo navštívil domácnost Ingersollovu, byl v pravdě okouzlen tou vřelou, srdečnou láskou rodinného krbu toho. Paní Ingersollova muze svého zrovna zbožňovala a on lnul k ní láskou milence, ač byl již kmet. Podobně obě jeho dcery žily v něm jako on navzájem jen blaho jejich měl na zřeteli. Nikdy jim neodděloval peníze. K pokladně jeho měli všichni stejný přístup aniž povinny byly ženské skládati otcí účty z vydání. Láska jejich k Ingersollovi propukla silou sopečnou při jeho smrti. Div ranou tou rozumem se neminuly. Po čtyry dny nemohly odtrženy býti od jeho mr-tvoly. Tak milován jest jen muž lásky a účty hodný.

Že mluvíme o rodinné lásce Ingersollových, zmíníme se hned též o jeho poměru k služebnictvu. Pan Wilder, známý newyorský humorista, vypravuje, že u Ingersollů nakládáno se služebnictvem jako by náleželo k rodině. Kdykoli tam Wilder přišel s novými kousky a šprýmy, zavolal Ingersoll všecken lid, aby byl účasten vyrazení. Služebnictvo vedlo si také nenuceně, bez ostychu a poníženosti.

Vytýkáno Ingersollovi, že je penězochtivý. On, pravda, miloval peníze jako každý Američan, ale ne z lakoty a mamonářství, nýbrž proto, že si za ně mohl koupiti knihy, obrazy, sochy, komfort, ušlechtilá vyrazení a jiné příjemnosti života, — že mohl manželce a dětem opatřiti toho si přály a konečně že přebytku svého mohl užívati k dobročinění. Jest známo totiž, že nikomu neodepřel podpory. Když jej potkal člověk a poprosil o peníz na oběd nebo na večeri a nocleh, sáhl Ingersoll do kapsy a dal mu dollar. Když přátelé jej kárali, že tím podporuje lenochy a opilce, říkával: "Působí-li mu ta kořalka radost, ať si osladí život. Já nevěřím, že všichni potřební jsou lenoši a pijani."

Ačkoli měl povolání, jež se pokládá za krajní protivu poctivosti, pokládal poctivost za nejpřednější a nejkrásnější ctnost. Člo-

věka pak, který své poctivé minění poctivě vyslovil a mužně za ně stál, pokládal za ozdobu země.

Každému odporučoval ctnost a dobré skutky. Hlásal, že nejvíce štěstí přináší člověku ctnost a nejsladší vědomí vykonaný dobrý skutek. Učil, že zločinci jsou nešťastníci bez obrazovnosti. Kdyby měli dosti obrazovnosti, představili by si živé následky zločinu, a tato živá představa odstrašila by je od spáchání zločinu. Žádal lidskost i k nejhorším zločincům, zatracoval trest smrti jako přežitek barbarských věků hlavně bible, odsuzoval tělesné a vůbec všechny kruté tresty. Společnost nemá trestat, neb trest jest msta, nýbrž napravovat a nelze-li napravit, neškodným učiniti.

Koučime zatím větou, že tento nejsilnější, nejneohroženější a nejupřímnější bezbožec plný byl vroucího náboženství. Bylo to náboženství lidskosti. Miloval člověka z celého srdce svého, ze vši duše své a ze vši síly své, miloval jej tak, že zahubil peklo a pokoušel se snést nadoblačné nebe do tohoto slzavého údolí.

Jaký div, že byl milován od milionů, jak právě dokázal zármutek lidu amerického při zprávě o jeho nenadále smrti.

Lid miluje člověka dobrého, pravdymilovného, bodrého, duchaplného, vtipného, usměvavého, soucitného, přímého a prostoduchého, miluje ho i když jej všichni kněží proklínají."

Poslední den kursu.

Poslední den kursu — oddychujem lehčeji. Spokojenost zřítí možno v mnohém oku — hlavně tam, kde vědomí, že povinnost vykonána do poslední písmenky.

Každý těší se již na okamžik, kdy přibude v kruh svých milých, těší se na milé druhy Sokolíky, jimž toho tolik a tolik k vyprávění má. Většina s chutí počíná pakovat kufr a příruční tašky. Jen ještě jednu noc společně strávíme a pak — hajdy, rozlétne se každý jiným směrem. Sešli jsme se ze všech končin a tak se opět rozprehnem.

Však ani to loučení není tak lehké jak se z prvu zdálo.

Není divu. Přivykli jsme si na ten život kasárnický a pak — dobré duše rychle se spřizní. Tisknem si na rozloučenou ruce a tu a tam zřítí v oku — slzu. Na zdar bratře! Měj se dobře, vždyť se snad ještě někdy sejdem, — tak těší jeden druhého a já doufám sám, že se tak ještě někdy stane.

Rozprchli se všichni. Je tu bez Vás bratři smutno.

Já konám tímto poslední vůli posluchačů a zasílám Ti bratře pořadateli Sok. Am. usnesení posluchačů kursu. Na zdar!

A. Haller.

Všem členům N. J. Sokolské!

My posluchači prvního cvičitelského kursu Nár. Jed. Sokolské, shromáždění v poslední den kursu t. j. 20. srpna t. r. prohlašujeme tímto právě ukončený běh cvičitelský za nejdůležitější usnesení zástupců sborů při posledním sjezdu N. J. S.

Znajíce ze zkušeností hojných reformační potřeby naše, uznáváme, že další pořádání podobných kursů jest jediná nejvydatnější cesta, pomocí níž naše tělocvičné snahy lepších výsledků docíliti mohou.

Zároveň nuceni jsme vysloviti největší dík a uznání výk. výb. N. J. S. za jeho čilou agitaci a opravdu sokolskou snahu kurs dle usnesení sjezdu v srutek přivést. Dík nechť přijmou úředníci výk. výboru za snahu prospěti všem posluchačům co nejlépe, čímž mnohému pobyt v kursu usnadněn byl.

Konečně uznáváme snahu a práci pořadatelů kursu Sokolů Dr. Karla Štulíka, Jos. Čermáka a Fr. Pecivála, jich neunavnou čilost, s níž celý kurs od počátku až ku konci stejně horlivě ku prospěchu všech posluchačů vedli.

Ujišťujeme tímto, že snaha jejich prospěti všem co nejvíce, neminula se cílem a my jistě s potěšením vzpomínati budeme oněch hodin, pod jich dozorem strávených. Na zdar!

August Tesaf, St. Louis, Mo.

Frank Štětka,

A. Haller,

Jan Fryš, Detroit.

Anton Šusterka,

Václav Vinický,

Vác. V. Šmrha, Milligan,

Otton J. Kubiček, Crete, Neb.

Ant. Panka, Cleveland, O.

Jos. Marušák, Abie, Neb.

Ferd. Martyny, New York,

Ed. Laitner, South Omaha,

Josef F. Pokorný,
Šimon J. Malý,
Anthony W. Švarc,
Anton Červenka,
F. Engelthaler, Cedar Rapids,

Tom. Vlasák, Prague, Neb.
Otto Otradovský, Schuyler, Neb.
Josef Káta, East Islip,
Florian Holec, Chicago.
Jos. Uher, Long Island City.

Svátek Čechů omažských.

Síň Těl. Jed. Sokol odevzdána svému účeli.

(Z "Pokroku Západu.")

Naši Sokolici musejí býti dobře zapsáni u svatého Petra, který prý je nejvyšším direktorem všeho času i nečasu. Pršelo v pátek, přšelo v sobotu, ještě v neděli dopoledne mračila se obloha jako poražený kandidát na volební záznamy, ale po poledni pravé srpnové slunko začalo bombardovati paprsky svými těžké mraky tak úspěšně, že brzy opanovalo blankyt nebeský a radovalo se s radujícími. A těch bylo hodně. Česká Omaha, za své téměř 25leté existence, kráčela vždycky s duchem doby, vždycky přinesla svůj ha-liť, kdy jednalo se o podniky vlastenecké, ale své vlastní síň, útulku do prérii dalekého západu zavátého listku se stromu česko-slovanského, dosud nezasvěcovala. A proto bylo v naší "Praze" i těch ostatních koloniích, až do South Omahy, hotové pozdvížení. Ty krajany, kteří mohli jíti a zůstali doma, spočítal by na prstech. Všechn ten život, ruch a šum shrnul se na třináctou ulici, jež byla v neděli skutečnou českou třináctou ulicí. Každý čekal jenom na průvod, shromažďující se na 13. a William ul., aby ubíral se tam, kde píle a svornost tak krásné dílo zbuďovala. Spolky seřadily se bez všelikého zbytečného protahování a vytrhly v následujícím pořádku: Maršál p. V. Bureš na koni. — Hudba p. Havlíčka. — Pozvaní hosté v kočárech. — Těl. Jed. Sokol ze South Omahy. — Sbor Sokolek Tyrš, kterýž průvodu dodal leposti a malebnosti. — Podpor. Sokol Tyrš čís. 1. — Katolický Sokol. — Řád Palacký č. 1. ZČBJ. — Tábor Columbus č. 69 W. O. W. — Tábor Nebrasská Lípa č. 183 W. O. W. — Tábor Nebraska č. 4771 M. W. A. — Tábor Comenius č. 76 W. O. W. — Boheme Lože č. 314 A. O. U. W. — Katolický Dělník. — Spolek sv. Aloisia. — Tělocvičná Jed. Sokol z Omahy.

Davy obecenstva dospěly téměř současně s velkým průvodem k síni a kde kdo hleděl se tam v čas dostati, z obavy, že snad sál nepojme ty massy lidu. Na štěstí počítáno bylo při stavbě na takové příležitosti a proto téměř každý místa tam našel.

Dojem, jaký učinil sál na přicházející, byl velmi příznivý. — Stěny byly ozdobeny četnými obrazy a odznaky národními a jeviště bylo též velmi pěkně dekorováno americkými a českými barvami. Rozsáhlá místnost počala se plniti hosty a než se kdo nadál, byly gallerie i sál do posledního místečka naplněny. Na jevišti na čestná místa byli dosazeni čelní úředníci městští, ku slavnosti pozvaní, s mayorem Moorsem v čele, jakož i předsedové všech spolků, které účastnily se průvodu. Program zahájen byl kolem třetí hodiny koncertním číslem výtečného orchestru pod řízením p. St. B. Letovského, načež proveden byl obřad odevzdání klíčů kontraktorem předsedovi Jednoty Sokolské, p. Rud. Havelkovi. Po té uchopil se slova p. R. Havelka, jenž v řeči anglické zmiňoval se o vzniku nové síně, o pili, s jakou bylo pracováno se strany členstva, aby mohlo přikročeno býti ku stavbě, a vyslovil naději, že nová budova spojí všechny naše spolky v bratrské součinnosti na naší národní roli. Vyslovil se dále, že jako zástupci českého občanstva v největším městě Nebrasky musíme býti příkladem celé veřejnosti a že to dovedeme, dokázáno bylo na loňské velkolepé manifestaci u příležitosti českého dne na výstavě zamississippiské. Mezi jiným pravil pan Havelka dále: "Naše nová budova postavena jest ve středu celé české osady a naši krajané, kteří zbuďovali své domovy v South Omaze, budou mítí příležitost navštěvovati společenské naše zábavy právě tak pohodlně, jako ti, kteří bydlí v české osadě omažské". — Řeč páně Havelkova, jež byla velmi pěkně přednesena, byla dlouhotrvajícím potleskem odměněna. Po té představen mayor Moore, jenž mluvil beze všech umělých efektů — od srdce k srdci. Lid český vychvaloval ovšem až do nebes, zmiňuje se o jeho příčinnivosti, poslušnosti zákonů a vlastenectví. Doufá prý, že během deseti roků Nebraska čítati bude aspoň sto tisíc Čechů a

rového "kapitálu" na dvě místa, jak bylo usneseno ve schůzi, jej tomu výboru k dispozici na zakoupení pozemku pro budoucí naši tělocvičnu! Přiložte jednomyslně a svorně ruce k dílu, všichni, kdož jste byli pro společnou síň, i proti, pod záminkou, že jste jen pro naši vlastní síň! Pracujme! Učiňme, ať se věc ta v roční schůzi skončí, k dobru myšlenky pro stavění tělocvičny.

Nemusíme stavět nákladnou síň, stavme jen takovou, která našim sborovým i tělocvičným požadavkům vyhoví, bez všeliké ho-spody, stavme síň, kterou bychom sami ve vydajích kryli.

Snad každý člověk touží po domovu, proč my bychom neměli mít svůj domov, stánek sokolský, o němž bychom mohli říci: "Tot náš společný majetek." Myslím, že by i ta netečnost od bratrů vůči jednotě přestala, každý by s radostí spěchal do Sokolovny.

Protož, bratři, spojme 130 duší našeho sboru v jeden celek, v jednu myšlenku vedoucí k uskutečnění a naše heslo budiž účel naší jednoty: "Všemožně se o to přičinit, by si naše jednota svou vlastní síň zbudovala."

Na zdar!

Sylvestr Stiegler, dop.

V Newarku, N. J., dne 28. srpna 1899. — (Noční výlet Těl. Jed. Sokol z New Yorku do Newarku.) — Jak jsem doslechl, že bude pořádati bratrská jednota k nám pěší výlet 20. srpna, těšil jsem se, že zase jednou bratrsky se pobavíme, ale selhalo mně to, neboť smůla má vždy svou příčinu. V loni na ten samý čas jsme se všemi přípravami očekávali přespolní bratry, ale oni pak nepřišli. Letos zase opačná smůla. Bratři novoyorští přirazili k nám ve tři hodiny v noci a my jsme pohodlně spali, namísto abychom je trochu přivítali a pak jak mělo usneseno být, s nimi společně po občerstvení dále do přírody na zdravý "luft" si vyrazili. Když dorazili novoyorští do naší Sokolovny, z nás tam nebyl ani jediný, jako by žádný o ničem nevěděl. Tak se trochu ponajedli a pak nevěděli, kam, jak a co.

Na štěstí z mračen dostavil se k páté hodině br. V. Krásný, který celou tu záhadnou věc věděl a jim vyložil, jak si to stojí. Zdržeti se nechtěli, i vyšli tedy do přírody na zdař bůh. Nevědouce, kam jdou aneb kam mají jít, šli na houby. Pěkný to kousek práce našich bratrů!

Místnost částečně obstarána byla před časem některými bratry a já též jsem se týden před tím na ni pozeptal a dohodl se tolik, že vše jak je tam krásně zařízeno, můžeme používat, tak jsem tomu byl sám povděčen. Majitel však se mi vyjádřil, by se mu dalo vědět tři dni před časem, zdali skutečně tam přijdem a kolik, což mu bylo slíbeno, ale nesplněno. Ti bratři, již to měli na starosti, vůbec více nevykonali a jemu nic neoznámili, myslíce, že je to už "órajt". Aneb neměli snad ještě určité zprávy z New Yorku. Jedno z dvojho to bylo. Až předposlední den, v sobotu večer, jsem se teprv dozvěděl, že prý nás tam majitel nemůže pustit. Tu máš, čerte, kropáč! Co teď?

Čekal jsem tedy až do toho rána a k tomu jsem ještě zaspal! O půl šesté vyskočím a pospíchám do Sokolovny. Koukám, žádný tu! Ptám se, kde jsou Sokolové. Dostal jsem za odvěď "Vyvedení aprilem, šli do parku!" Ale do kterého parku, nikdo nevěděl. Uminil jsem si, že půjdu je hledat. Prošel jsem několik parků a nenašel žádného, unaven vrátil jsem se do Sokolovny o půl osmé. Kdo tu, jako Newyorčané a to už z výletu zpět. Ale byla už jich jen polovice, druhá polovice již se byla vydala na zpáteční cestu.

Studem nevěděl jsem, mám-li se jim ukázat aneb mám-li jít také raději domů. Zůstal jsem a šel mezi ně. Trochu narážek ale nechybělo. Mezi tím čas již pokročil, ale naši bratři mimo nás dvou se žádný ani neukázal. Vyšli jsme si pak trochu na procházku po městě a zastavili jsme se u bratra Janů, vyrabitele bicyclů, který jim nabídl kola k vyjížďce pro ukrácení chvíle. Po krátkých závodech na kole vrátili jsme se do tělocvičny ku připravenému občerstvení.

Mezi tím dostavil se též náš starosta A. Pitterman a náčelník J. Vojtěch. Po občerstvení bratři na mrzutost pozapomněli a trochu jsme se bavili. Zvlášť bratr Křivanec nás svými vtipy a komickými přednáškami rozesmál, v čemž mu br. Škroud a jiní nápomoeni byli.

Jelikož br. Křivanec snad se obával, by na nočním výletu přepaden nebyl, vzal s sebou svou sukovitou hůl, která mu způsobila

mu oho nepříjemnosti. Nešťastnou náhodou se vzdálil a tu hůl se mu vyšplhala nahoru co visí kruhy. Když pak se vrátil, sháněl se po ní, až ji spatřil. Ale jak s ní dolů? Jelikož není ve šplhání zblhlý, podrobil se osudu. Nabídl se, že snad budeme stavět Sokolovnu, že dá 25c pro její dobro, bychom mu ji sundali. Na to jsem dal pokyn bratru Vojtěchovi, by se vyšplhal vzhůru a hůl sundal. Pak ji uchopil br. Řehoř s ostatními, že mu ji tak lacino neodevzdají, by dal ještě 25c, což on hned s ochotou učinil a že dá třeba ještě více, když to jde na dobrý účel. Chvála mu! Přijal hůl a pak oslovil ostatní bratry, by ukázali, že všichni dobrý účel podporují a slabé jednotě nápomoeni jsou. Učinili sbírku a vybrali společně \$2.10 mezi těmi málo členy v náš prospěch. Ačkoli to někteří naši bratři přijmouti nechtěli, na další nalehání museli jsme svoliti s poznámkou, by to bylo uveřejněno v Sok. Am.

Pročež Vám bratři vzdávám jménem naší jednoty vřelé díky, že za naše zlo odpláčíte nám ještě dobrým.

Jest viditelné, že mezi Sokolstvem našim panuje láska bratrská.

Pak jsme se bavili ještě dále do poledne, načež se bratři přespolní vydali na zpáteční cestu.

Doufám, že nám zaslívati nebudete stran onoho výletu a se upamatujete na příslovi, chyba že chybu napravuje a jsme si rovni. Rovně spolu mluvmé a věrně dobří spolu buďme.

Na zdar!

V. Ptáčník.

V St. Louisu, dne 2. září 1899. — Již nepsal jsem do Sokola Amerického asi dva měsíce. Tu nastřádá se zpráv, že bych mohl popsat půl Sokola, kdyby nebylo toho nešťastného horka! V tom horku trvajícím celé tři měsíce, jsme se bavili, tančili, až se svět třásl, a z toho mám podávat zprávu?

Jedno, jež stojí za zmínku, jsou dva noční výlety. První pořádal jsem 28. května na kopce ve státu Illinois na farmu p. Žížky, vzdálenou 11 mil od St. Louisu.

Do síně sešli jsme se okolo 2. hodiny ráno, neboť vycházka určena byla přesně na třetí hodinu. Úderem třetí hodiny zavolal náčelník Sok. Vác. Tříska bratry do řady a dal jim krátké napomenutí a návod o výletu. Celkem přítomno bylo 52 bratrů. Seřazení v dvojstupu hnuli jsme se ku předu za spolupůsobení trubačsko-bubenické čty.

Šlapali jsme v pravdě sokolsky v nejlepší pořádku a v dobrém rozmaru až na místo, kam jsme přibyli as o půlsmé ráno. Cesta uplynula bez všeliké větší nehody. Pouze malá boufka nás trochu skropila a skončila unesením jednoho klobouku, který však v brzku byl svým majitelem nalezen.

Sotva dostihli jsme místa, rozpustil br. náčelník řadu a na jindy tak tiché farmě nastal neobyčejný ruch. Kuchaři, řezníci, hostinští, rybáři, vše k svému.

Zde bylo vidět trojici kuchařů, Sokoly Holmana, Vostrovského a Rafla, jak s vyhrnutými rukávy připravují polévku k snídani, dále Sokol Jifčiek jak směle kráji chléb a hned vedle řezník Sokol Ježek dělí uzenkou napřažené paže sokolské. Tam trubači oznamují příchod něčeho, co zdá se vypadá jako děla, avšak blíže seznali jsme, že jest to osvědčený sokolský nápoj a svalů silitel, kterého chápou se naši hostinští. Tam opět bratr Tesař nabízí Kneipovu ranní koupel "rousání v rose", kterou, následován několika trávu šlapajícími bratry, směle užívá. Tam zas br. náčelník V. Tříska dělí rybáře deřovkami a v čele jejich táhne k jezeru poblíž se nalezájícímu. Filosofové, jako Ulrich a Sádlo, sestupují do uhelných dolů, by spatřili divy přírody. Jiní nosí vodu, loupají brambory a tak nikdo nezahálí.

Asi za hodinu troubeno k snídani a tu každý chápe se plechového talíře naplněného polévkou i usedá pod strom, by upokojil hodně hněvající se žaludek. Pak trochu moku bylo nám dopřáno, abychom okřáli.

Nyní nastalo to pravé. Vtipy, povídky, zpěv, solové výstupy, rozličné hry, vše co dovede okřát mysl bodrého Sokolika, bylo na pořádku až do 7 hodin večer. Tu pak opět nastoupeno do řady a br. náčelník poděkoval panu Žížkovi za pohostinství. Plakal tento starý pionér v Americe a v odpovědi nabízel nám vždy svůj domov k použití. My pak odebrali se na nejbližší nádraží a jeli jsme domů. V St. Louisu pak ještě jsme pochodovali z nádraží do síně, kde bratr Tříska nám uchystal chutné zákusky, čímž nám zajisté

posloužil. Tak skončil náš první výlet. Za vzorné a mužné vystupování našich Sokolů při něm musím jim vzdát dík, že nemusím plnit sloupce tohoto listu napomináním.

Druhý noční výlet pořádán do Shellton, Mo., asi 9 mil od síně. Výlet ten pořádán na farmu Američana, který nás také vřele přijal a nám svou usedlost ku použití nabídl, jakož i s námi upřímně se bavil.

Sbor náš pořádal též jeden veřejný výlet do krásně upravené zahrady střeleckého spolku za hojného účastenství našich přátel. Sbor vyšel ze síně průvodem určitě o půldesáté, v předu kráčeli naši trubači a bubeníci s praporem, dále cvičící dívky denní školy, vedení cvičitelem bratrem Tesařem. A něco nového — naše Sokolky poprvé účastnily se průvodu! Onen slibovaný stejnokroj sice ještě neměly, avšak doufejme! Průvod končil sbor počtem asi 60 členů. Celkem průvod byl pěkného vzhledu a i letos přátelé Sokola krášlili domy českými a americkými prapory.

Výlet vydařil se dosti hezky, pěkné počasí, dosti zábavy, hojná návštěva, avšak za práci, jakou má zábavní výbor, jest výdělek 25 dol. malá odměna.

Lépe vyplácí se sboru pořádat nedělní besedy v naší zahradě. Pořádali jsme dvě při vstupném 10 centů a vždy byla místnost plna obecnstva. První pořádal "Sbor Sokolek Vlasta" a druhou mužský pěvecký odbor "Hlahol" při menší práci a s lepším finančním úspěchem. Bohatý program a dobré účinkující síly zajisté mnoho přispívají ku rozveselení nálady a uspokojení obecnstva. V zahradě dal správní výbor postavit nové jeviště, dosti pohodlné, na němž jsou bratři Jeřábek a Vudy právě "stars"!

Po skončení kursu zavítal k nám s br. Tesařem náčelník N. J. S. br. Ferd. Martyny z New Yorku. Sbor uspořádal vracejícím se posluchačům bratrský večírek. Přítomno bylo asi 50 bratrů se svými manželkami. Při příležitosti představen byl br. Martyny starostou sboru br. Vránou přítomnému obecnstvu. Br. Martyny krátkými ale vřelými slovy děkoval za pobavení, jaké jsme mu přichystali. Po jeho řeči zapěli jsme společně "Hoj vzhůru, pestrý sokole". Pak mluvil bratr Tesař a pravil, že kurs setkal se s dobrým výsledkem a posluchači nabyli v kursu značných vědomostí.

V 11 hodin museli jsme se rozloučit s bratrem Martynem, neb čas jeho byl vyměřen a on spěchal ku své rodině. Celá četa Sokolů doprovázela bratra Martynyho na nádraží, i neradi jsme se s ním loučili.

Dle předmětů a předběžných prací slibuje být letošní výstava velkolepon. Pochvalu zasluhují naše Sokolky a manželky Sokolů, které neunavně pro výstavu pracují. Též místní spolky zachovaly se vůči výstavě velkomyslně a značně nám přispěly, obzvláště dámy postavily se v popředí mužů, aby přízeň svoji vůči Sokolstvu dokázaly.

Sbor Břetislava JČD daroval \$10.

Sbor Osvěta JČD \$5.

Sbor Božena Němcova houpací židli, kterou útkyně samy obsazují.

Sbor Johanna z Rožmitálu, nejmladší z damských spolků, patřících ku Sesterské Podporující Jednotě, daroval záglony.

Lože Roháč z Dubé Jed. Tábor \$10 v penězích a ručně vyřezané hodiny, které členové sami obsazují.

Řád Sokol ČSPS má sběrací listinu mezi členy a značnou sumu již upsanou.

Díky Vám, dámy a pánové, za Vaši ochotu. Nedarujete tyto peníze sboru samému ani jednotlivci, ale na tělesnou výchovu svých vlastních dětí. Výstava bude odbývána v sobotu 14. a v neděli 15. října.

Správní výbor dal zhotovit novou oponu na jeviště, představující Karlův kamenný most a Hradčany v Praze. Obětoval tisíc dol. na opravy sálu a síně.

Nerad začínám o Střední župě, avšak nelze se vyhnout. Před několika týdny obdrželi jsme upomínku z Chicaga o zaplacení župních poplatků. Platit a zas platit, avšak komu? My víme, že župa, vlastně župní výbor jest v rozkladu dle Sokola Amerického, že by se byla znova zorganizovala, o tom nevíme.*) Jsme spolek, a co takový musíme být uznáváni, máme-li na něco plaut. Za stávající

*) P. r. Župní výbor jest doplněn a v činnosti.

cích okolností zajisté nebude se nám nikdo diviti, když poplatky odepřeme. Sbor nemá velkých výhod ze župy, ač jest u té aneb oné, avšak k vůli rozkvětu Sokolstva rádi bychom přispívali, jen kdyby byla v župě činnost a její výbor se o rozkvět její staral. V St. Louis jest pouze jediný sbor, avšak doufám, že lépe by župu k dílu vedl, kdyby zde župní výbor stával, nežli v Chicagu, kde je sborů 6 aneb 8. Nestojíme o župní výbor, ale pakli věc pro dobro Sokolstva kulhá, milerrádi přiloží naši Sokolové ruku k dílu na pravném místě.

Na zdar!

Jan Dvořák* dopisovatel.

Cleveland, O., 3. září 1899. (Ze sboru Sokol "Cleveland".) — Bratři Sokolové! Již delší čas nebyl v našem Sok. Am. žádný dopis o činnosti našeho sboru a tudíž chopím se péra, abych členy naše, kteří rádi zprávy o našem sboru čtou, ale neradi něco napišou, ku nastávající činnosti povzbudil a na bližící se hlavní závody upozornil.

Letní prázdniny se právě ukončují, stojíme na prahu nového období činnosti, na počátku zahájení tělocvičných a pěveckých cvičení, před bližícími se hlavními závody naší Nár. Jed. Sokolské, které již v příštím roce v našem městě budou odbývány. Bude to událost pro nás zde významná a čestná, i jest tudíž záhodno, abychom příležitosti tak vzácné náležitě a s prospěchem použili, čehož doufám, že docílíme, neboť mezi našim činným členstvem panuje činnost příkladná a v každém ohledu povzbuzující.

Jest mně milým potěšením zmíniti se, jak naši cvičenci po celé letní prázdniny vzdor nesnesitelnému vedru se tužili, aby pryč za ten čas nezlenivěli a byli opět ku cvičení právě zahájenému jak náleží připraveni. Není jich sice mnoho, za to však jsou bedliví svého účelu a vytrvalí, a ač jsou skoro ještě jinoši a začátečníci, za ten krátký čas svého cvičení čini utěšené pokroky. Vytrvají-li v této záslužné a úctyhodné činnosti a zůstanou-li úplně věrní zásadám svých zakladatelů, Tyrše a Fügnera, stanou se z nich v pravdě ryzí Sokolové a vlastenci nejen slovem ale i skutkem, což jest našim nejvřelejším přáním.

Taktéž potěšitelné jest poukázati na to, s jakým zájmem četné členů záležitosti sborové sledují, schůze navštěvují a veškerého jednání se účastní. Nastávající činnost započíná sbor náš velmi horlivě, ba nadšeně, a bude-li se takto pokračovati, možno očekávati zdárný výsledek.

Čt. rodičům sloužiti k vědomí, že tělocvičná škola pro dívky již započala a cvičení s hochy konají se každý úterý a pátek vždy určitě od 7 hodin večer. Členové pak cvičiti b dou tytéž večery po cvičeních dětských. Děvčata a Sokolky mají své cvičení každý čtvrtek v 8 hodin večer.

Pěvecká škola započne v neděli 17. září a konati se bude každou první a třetí neděli v měsíci; pro dívky určitě o 5. hod. odpolední a pro členy a členkyně pěveckého odboru tytéž večery po cvičení dětském. Pravidelná návštěva a přicházení v určitý čas jest požadováno.

Dítky do školy tělocvičné i pěvecké v stáří do 14 roků platí 10 centů měsíčně, starší 15c. měsíčně. Dítky členů sboru mají vstup volný. Taktéž dítky navštěvující Česko-nedělní svob. školu mají vstup volný.

Žádouco jest, aby dítky pravidelně a v určitý čas do cvičení přicházely, tak aby cvičení nebyla zdržována a vyrušována.

Jest mně oznámiti truchlivou zprávu o úmrtí našeho zasloužilého člena Ant. Valdehegera, jenž byl za čestného účastenství Sokolů dne 31. července k věčnému spánku uložen. Byl to první pohřeb člena našeho sboru. Zesnulý byl v každém ohledu činným a obětavým Sokolem, jakož i vzorným manželem a otcem. Pozůstali nechť přijmou nelíbenou soustrasť. V zesnulém ztrácí sbor horlivého člena, pravého to vlastence. Budiž mu nehynoucí památka!

Velmi významné a zajímavé jest, že v našem sboru právě se čini pokus o založení čtyř starších členů, přes 30 roků staří, a jak z přihlášek souditi lze, účastní se sami starší a horliví Sokolové, kteří v každém svém počínání osvědčili se býti vytrvalými, a tudíž i tentokrát očekávati lze, že docíleno bude žádoucího výsledku, který jest zaručen tím, že velení z ochoty převzal na sebe náš zasloužilý a oblíbený náčelník Frank Hannš. Upozorňují tudíž všechny starší členy, kteří by si přáli spolupůsobiti, by se v Sokolovně

přihlásili, budou srdečně vítáni. Čím více jich bude, tím skvělejší bude výsledek zaručen. Jelikož v každém podniku našem došli jsme skvělého úspěchu, přičiňme se dle sil svých, abychom i tentokrát s touto vzácnou chloubou mohli vystoupiti před veřejností a dokázati, že jsme pravými a vytrvalými Sokoly, pamětlivi zásad svých zakladatelů, zásad sokolských!

Chvalitebno bylo též přivítání našeho posluchače kursu, Sok. Ant. Pánka, jehož překvapily Sokolky uspořádáním ušlechtilé zábavy v naší Sokolovně. Skoro všechna mládež naše obojího pohlaví se účastnila a bavili se výborně. V hojném počtu účastnili se též bratři od Sokola "Čech", kteří svou náladou a vysokým tónem k pobavení se značně přispěli.

Taktéž dlužno zmíniti se, že činěny jsou pokusy k ustanovení společného cvičitele pro všechny tři místní sbory sokolské. Za tím účelem zasedá společný výbor, aby o záležitosti této pojednal. Dodej-li náhled ten svého uskutečnění, což jest naším přáním, možno očekávati skvělý výsledek. Jak z usnesení našeho sboru vysvítá, má být vypsán veřejný konkurs v Sok. Am. a uchazeči si mají své podmínky sami naznačiti. Na zdar!

Frank Skala.

Zápisy o schůzích výkonného výboru N. J. S.

New York, dne 7. srpna 1899. — Schůzi zabýval starosta Al. Wokal. Nepřítomni Vincenc Zvonik a Fr. Kačerovský

Zápis o poslední schůzi po přečtení schválen.

Dopisy:

Posluchač cvičitelského kursu jednoty omažské, J. R. Fiala, oznamuje, že se zdržel na běhu jen 5 týdnů a že do práce vrátiti se musel, i žádá o zaslání jízdného. Bylo mu zasláno.

Posluchači kursu přejí si, aby jim zpáteční jízdné před časem zasláno bylo. Usneseno setrvati při dřívějším ustanovení, totiž zaslati částku najednou výboru, který koupí jízdních lístků obstarati má.

Jelikož se Klatovský Sokol z Chicaga s NJS vyrovnal až na částku, kterou jemu sjezd omažský povolil, bylo poděkování jeho z NJS v dnešní schůzi přijato.

Br. Josef Čermák oznamuje, že mu nelze udati, mnoho li by přednášky na kursu tiskem vydané stály; míní, že máme vlastní časopis a v něm že by častě přednášek uveřejněny býti mohly. Usneseno zeptati se pořadatelů, zdali by volni byli knihu zpracovati a zač.

Jednota Slovanská Lípa sděluje, že jejich člen Florian Holek nebyl jednotou do kursu vyslán aniž v kursu co zástupce jednoty přijat byl a že měl povolenou částku \$25. Výkonný výbor bude žádat od jednoty poplatek za posluchače F. H.

Jednota baltimorská oznamuje, že jízdné jejich posluchače stálo \$17. Má jim k dobru připočteno býti. Zároveň sděluje, že jednota povolila vydání v. v. k zakoupení šermířského náčiní.

Následující jednoty též zaslaly souhlas, aby v. v. koupiti mohli šermířské náčiní: Morrisania, L. I. City (odkoupí), Prague (odkoupí), Little Ferry, Philadelphia, Cedar Rapids (odkoupí a zároveň žádá \$6.75 na jízdné svému zástupci), Plz. Sokol v Chicagu (odkoupí), East Islip, Wilson, Cleveland v Clevelandu (odkoupí a zároveň žádá za poshovění dlužné částky, čemuž vyhověno), Westfield, Brooklyn (zároveň žádá o blanks na čtvrtletní zprávy), Tyrš v Chicagu.

TJS Podlipný v Detroit žádá, aby setrváno bylo při uzavření sjezdu omažského.

TJS v Milwaukee nepovoluje vydání, jsouc toho náhledu, že \$50 jest dosti.

Sokol Hynek Vrba píše, že schodek Střední župy obnáší \$12.43. Jednatel sestaví tabulku, které jednoty onen schodek platiti mají.

Jednatel oznamuje, že fin. výkaz župy Západní vypracoval a zaslal bratru Šebestovi do Omahy.

TJS Čechie z Chicaga oznamuje, že Sokolové Josef Křišťan a Václav Červený, pro které v poslední schůzi záslužní listiny žádány byly, přijmuti do jednoty dne 1. února 1879.

Plzeňský Sokol žádá záslužní listiny pro Sokoly F. C. Layera, Cyrila Fialu, Frant. Votavu, Frant. Novotného, Rudolfa Janduse,

Jana Hovorku, Bedřicha Porgese, Vladimíra Červeného a Václava Petryla. Tajemník má se otázati, kdy tito bratři přijmuti byli.

TJS Čechie v Chicagu zasilá stanovy k prohlédnutí a žádá za poshovění zaplacení poplatku. Žádosti vyhověno

TJS v New Yorku žádá záslužní listinu pro Sokola Ant. Tvrđika, kterýž přijat byl do jednoty dne 5. května 1879. Žádosti vyhověno.

Sokol L. A. Fischel odvolává se z rozhodnutí jednoty Slovan ve Philadelphii, kteráž jej suspendovala na jeden rok z jednoty pro neodvolání jistého dopisu uveřejněného v Sokole Americkém. Tajemníkovi nařizeno dopsati jednotě Slovan a požádat ji o zaslání opisu žaloby, zároveň opisu protokolu stížni poroty.

Výbor k vyšetření stížnosti kloboučnické unie proti dodaným kloboukům podal zprávu, že první vzorky klobouků v uniové továrně zhotoveny byly; první objednávka však ne, a jelikož podmínka byla, že klobouky musí býti opatřeny uniovou známkou, proto dány byly do klobouků padělané uniové známky. Výbor nechce odsouditi dodavatele, zdali to vinou jeho bylo, neb po ruce důkazů nemá a on tvrdí, že uniové zboží objednal a neví, kdo padělané známky do klobouků dal. Na srozuměnou mu však dáno, že podobné klobouky nebudou více přijmuty. On slíbil, že se to vícekrát nestane a že tajemníkovi oznámí, v které továrně klobouky zhotoveny budou. Tak se též stalo, jen s tím rozdílem, že on tvrdil výboru, že objednal 500 klobouků v uniové továrně, kdežto továrník tvrdí, že jen 250 objednáno bylo. Usnesení výk. výb. v záležitosti té jest: Pakli chce dodavatel klobouků s v. v. obchodovati, musí dříve tajemníkovi oznámiti, v které továrně klobouky zhotoveny budou, aby on vyšetřiti mohl, zdali jest uniová neb ne, jinak že klobouky přijaty nebudou.

Pro dobro.

Záležitost odměn posluchačů kursu byla na přetřes vzata a výbor zvolen, by patřičné odměny obstaral.

Jednatel oznamuje, že následující jednoty dluhují:

Jednota v Brooklynu, zároveň má býti upozorněna, že člen v. v., jež zvolila, schůze v. v. nenavštěvuje a proto má jiného člena na místo Fr. Kačerovského zvoliti.

Sokol Cleveland v Clevelandu.

Sokol Čech tamtéž.

Sokol Česko-Zábavní tamtéž.

TJS Budivoj v Detroit.

TJS Podlipný tamtéž.

TJS Tábor v Chicagu.

TJS Vlast tamtéž.

TJS v St. Louisu.

TJS v Crete — a

TJS v Humboldt

mají upozorněny býti, by co nejdříve se vyrovnaly.

Podle došlého odhlasování povoleno bylo v. v. dvěma třetinami hlasů koupení šermířského náčiní.

Výbor na stanovy TJS Fugner vrací tytéž přehlédnuté a odporučuje je k přijmutí až na malé opravy.

Totéž platí o stanovách Jednoty Cedar Rapids Sokol, které beze změny přijaty byly.

Na návrh uzavřeno zvoliti výbor na vypracování incorporace pro výk. výb.

Na to schůze skončena.

Josef Wocel,
tajemník.

Díky!

Plzeňský Sokol v Chicagu vzdává upřímné díky všem bratrům, kteří přispěli na podobiznu účastníků cvičitelského kursu, darováním jim sborem. Všem sokolské Na zdar!

Jos. Babka, star.

Ant. V. Kalik, taj.

Čtenářům Sokola Amerického v Americe!

Žádáme slušně všechny zdejší čtenáře Sokola Amerického, by laskavě sdělili jednateli výk. výboru na adresu: Josef Říha, 434 E. 58th St., New York City, sídla tělocvičných spolků slovanských, a možno li i místo, kde schůze konají, — pokud nejsou obsaženy v adresáři N. J. S. v Sok. Am. uveřejňovaném. Za jakoukoli zprávu ve smyslu tohoto provolání vzdáváme hned tímto povinný srdečný dik.

Výkonný výbor Nár. Jed. Sok. v New Yorku.

Jos. Říha, jednatel.

A. Wokal, starosta,

Příjem a vydání N. J. S. za měsíc srpen 1899.

Příjem :	
1. srpna:	TJS. v Little Ferry za II. '99 3.60
	Titíž za 20 B. p. and p 1.00
	TJS v New Yorku za II. '99 90.60
5. „	„ Čechie v Chicagu za I. '99 18.00
	Č. Am. Sokol v Manitowoc za II. '99 4.80
	J. Tyrš C. R. Sokol v Cedar Rapids dopl. na I. \$—,60, za II. '99 \$21.60 22.50
	Titíž za 35 B. p. and p 1.75
7. „	TJS v Omaze dopl. na II. '99 \$20.80; přepl. na III. '99 \$—,20 21.00
	TJS v Morrisani za II. '99 4.70
	Fr. Lier od 2 předpl. z Čech 1.20
11. „	V. Kunášek pro TJS v East Islip 75c., v Milwaukee \$1.65 (na III. '99) 2.40
	TJS Tyrš v Chicagu dopl. na I. '99 \$—,80; za II. '99 \$13.40 14.20
	TJS ve Schuyler na 14 klobouků 17.50
	Sokol "Chicago" v Chicagu výplatu posluchači a spl. na III. '99 15.40
	TJS v Omaze na 11 B. p. and p55
17. „	„ v St. Louis dopl. na I. \$35.40; spl. na II. '99 \$1.10 36.50
	TJS. v Crete dopl. na I. '99 \$—,20, za II. '99 \$10.90 11.10
21. „	Vác. Červenka v Chicagu za vzorek klobouku 1.50
	TJS v Milligan za šerm. potřeby 9.00
	Titíž za 25 B. p. and p 1.25
	TJS v Omaze přeb. z peněz na B. p. and p. co spl. na III. '9995
	Titíž z listku posluchači, co spl. na III. '99 8.25
	Titíž taktéž za šerm. potřeby 4.50
23. „	TJS Komenský v Humboldt za I. '99 \$2.60; za II. '99 \$2.60 5.20
	TJS v South Omaze z listku posluchači (co spl. na I. a II. '99) 12.75
25. „	Výtěžek z veřejn. cvičení posl. běhu v Chicagu 42.85
28. „	A. Šusterka z Detroit vrací z částky na 2 listky 2.46
	TJS v Crete za šerm. potřeby 9.00
	Jed. Tyrš C. R. Sokol v Cedar Rapids za rákosová švihadla 1.50
	Vráceno z peněz na listek do Omahy pro br. Fialu 2.75
30. „	Sokol "Cleveland" v Clevelandu za IV. '98 16.50
	TJS "Budivoj" v Detroit za II. '99 11.40
	„ v Brooklyně za IV. '98 \$3.50, na I. '99 2.30 5.80
	Úhrnem \$402.46
	Hotovost z min. měsíce 1427.59
	Úhrnem \$1830.05
V y d á n í :	
1. srpna:	Strava a byt za 14 dní pro 17 posluchačů 110.50
	Míra 50c.; rákosová švihadla \$1.85 2.35
	Br. Fr. Peciválovi za 55 hodin, br. J. Čermákoví za 66 hodin v červenci 121.00
	Za listky: Z Crete \$15, ze St. Louis \$7.50, z Cedar Rapids \$6.75 29.25
	Br. Václ. Kunáškoví v Astorii za 11 klobouků do Cedar Rapids 13.75
	Na jízdní listek do Omahy posluchači 12.75
2. „	Br. M. Grabensteinovi za jízdy do schůzí v. v. za půl roku90
7. „	Br. V. Kunáškoví za 9 klobouků do Prague a 11 do St. Louis 25.00
11. „	A. Wokalovi náhrada placených br. Fr. Kačerovskému cest z Brooklynu do schůzí v. v. za I. pololetí 1.25
	Úhrnem \$46.75

Převádí se		46.75
	Sokolu "Chicago" v Chicagu náhrada posluchači Ant. Červenkoví za byt a stravu za 4 týdny \$13.00, za 48 jízdy \$2.40 15.40	
	Br. Dr. K. Štulíkoví za 64 hodiny v červenci 64.00	
	Témuž za pořádání Sok. Am. v srpnu 20.00	
17. „	Br. F. Lierovi za 2900 výt. Sok. Amer. pro srpen \$79.00, za poštovné zde a do Evropy \$5.60 84.60	
21. „	TJS v Omaze za jízdní listek do Chicaga pro posluchače 12.75	
24. „	J. Kutovi, posl., za cestu z N. Y. do East Islip TJS v South Omaze za listek pro posluchače do Chicaga 1.30	
28. „	Za opravu košíku 50c; 3 končifů \$2.25; míčů (měchýfe) \$1.50 4.25	
	Srážka za kolekci čeku od výk. výboru25	
	Za listky: do Baltimore \$17.00; M. Geringerovi za 4 do New Yorku a 1 do St. Louisu \$65.00; do Milligan \$13.25; 2 do Detroit \$14.00; do Crete \$11.50; Prague \$10.85; Schuyler \$11.10; Cedar Rapids \$4.40; Abie \$11.00; do South Omahy \$9.00 a do Clevelandu \$6.50 173.60	
	Náhrada br. Pokornému od sb. Tábor za 3 týdny na stravu a byt \$9.75, za 36 jízdy \$1.80 ... 11.55	
	Taktéž br. A. Hallerovi od Plz. Sok. za 7 týdnů 22.75	
	Br. V. Sezemskému za dovoz a zapůjčení piana Panu J. Kalašovi za učení zpěvům a průvod hudební 12.00	
	M. J. Krásnému, učiteli plování 13.50	
	M. J. Krásnému, učiteli plování 10.00	
	Výlohy na míč na kopanou 10.00	
	Panu A. Geringerovi za tisk do diplomů 3.00	
	Strava a byt pro 16 posluchačů po 3 týdny 156.00	
	Za 79 jídel pro posluchače, 1. čce., 21., 22. a 23. srpna po 15c 11.85	
	Br. F. Peciválovi za 28 hodin a Jos. Čermákoví za 51 hodin v srpnu 79.00	
30. „	Br. V. Kunáškoví za 14 klobouků do Schuyler ... 17.50	
	Úhrnem \$1,052.80	
	Příjem \$1,830.05	
	Vydání 1,052.80	

Hotovost \$777.25 a sice \$ 339.00 v úp. Spoj. St. a 42.85 fond pro poř. běhu cvičit, a 395.40 u pokladníka a na bance
\$777.25

Členové noví a vyloučení.

— Do TJS v Omaze přijati Emil Čermák, Jan Janák, Leo Baroch, Bohdan Pecl, K. F. Rendla, Th. J. Meyers, Vác. Kranda, Stanislav Fiala, Karel Kautský a Josef Šrámek. Vyloučen pro neplacení Jakub Svačina a přestoupil s přestupní listinou br. Edw. Novák ku sboru v Bruno. Boh. W. Bartoš, taj.

— Do TJS v So. Omaze přijati Josef Charvát a Ant. Čapek. Vyloučen pro neplacení příspěvků Václav Šťastný.

F. Radil, taj.

— Do TJS v Newarku přijat s přestupní listinou Emil Lázníčka. Odstupní listinu obdržel Karel Hamberger.

V. J. Rychetský, taj.

— Do Jed. Tyrš Cedar Rapids Sokol přijati v květnu Otokar Hronek, Jindřich Hronek a Fr. Hašek, v červnu Jan Janeček, Ed. Stodola, Lumír Hašek a Fr. Loufek. Odstoupil Josef Mrázek. Vyloučen pro neplacení M. Dvořák. Jan J. Hrbek, jed.

— Do Sokola Tábor v Chicagu přijati dne 20. července Ant. M. Wéchet a Václav Michalec; 17. srpna Václav Peroutka.

Frant. Hercinger, taj.

— Do Sokola "Cleveland" přijati Frant. Štědronský a Moritz Pollák. Navrženi Karel Balý, Ferd. Dezort, Jan Povýžil a Frant. Maxa. Zemřel Ant. Valdheger.

J. Říš, starosta.

F. Skala, jed.

— Z TJS "Čechie" v Chicagu vystoupil dobrovolně Václ. Šmíd a zemřeli Martin Husa a Václ. Kotek.

Ant. Havlík, taj.

— Do TJS v Milwaukee přijati 8. června Jan C. Karel a Karel F. Simandl; 22. června J. A. Krainik, Ant. F. Schauer a Jakub Hameta; 13. července Fr. Stránský; 27. července Josef Pokorný a Vinc. Hurt; 10. srpna Dr. Jos. Walender. Navržen a přijmut, ne

však ještě uveden Jos. Košťálek. — Zemřel 17. června Václav Mašek. — Odstoupil 27. července Rudolf Vaša.

Ant. Šabart, taj.

— Do Sok. Jed. Blesk v Baltimore přijati Josef Břiza a Vilém Matějka.

Sylvěstr Stiegler, dop.

— Do TJS ve Wilson přijati Jan Berger a Leo Švehla. Vyloučen pro neplacení Matěj Somer. Navrženi Josef Bachura a J. C. Fisher.

J. W. Somer, taj.

— Z TJS v St. Louis: V červenci vystoupil Volf Tomáš; v srpnu přijati Jablečník Alois, Janiš Victor, Smolik Matěj a Laciný Jan ml.; v srpnu odstoupni list obdrželi Josef Duchek ml. a Václav Zdvoraček.

Fr. Široký, taj.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

ÝKONNÝ VÝBOR NARODNÍ JEDNOTY SOK. V NEW YORKU:
Schůze každé 1. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—24 E. 71 st. Al. Wokal, starosta, 1 Skillman Ave., L. I. City, N. Y.; F. Vozáb, nám., 374 Rowson St., L. I. City; Jos. Říha jed., 434 E. 58th St. Jos. Wocel tajemník, 607 E. 83rd St.; Jos. Brodil, pokladník, 336 E. 78th St.; výbor tělocvičný: Jos. Kadlec, Jan Pavlík, Fr. Lier; výbor účetní: M. Grabenstein, F. Kačerovský a Vinc. Zvoník. Náč. Ferda Martyny, 1457 Ave. A, New York; podnác. J. Štibr, 84 McBride st., Cleveland, O. a Ed. Engelthaler, Ced. Rapids, Ia.

Župa Východní, sídlo v New Yorku.

Ústř. výb.: st. Fr. Chrastil, jed. Ant. W. Švarc, 258 Graham Ave. Brooklyn, pokl. V. Hampl, náč. Fr. Bartuněk 403—72nd St., podnác. V. Hampl a K. Řehoř, fin. výbor V. Křížek, K. Řehoř a J. Uher.

SOK. JED. BLESK Baltimore; (schůze 3. pátek v "Bohemii", 932 N. Broadway), Sylv. Stiegler, dop., 1006 N. Castle St.

T. J. S. BOHEMIA, Bohemia, L. I., N. Y., (posl. sobotu) Karel Růžička, jed.

T. J. SOKOL Brooklyn, N. Y., taj. Jan Walthausen 63 Whipple St.

SOKOL CLEVELAND, (3. neděli v Sokolovně, roh Central ave. a Plymouth st.), taj. Frank Skala, 158 Croton St.

SOKOL ČECH, Cleveland, O.; (2. neděli v Sokolovně, čís. 6 Wendal ave.), taj. Fr. VonDrášek, 111 Petrie st.

SOKOL ČESKO ZABAVNÍ, Clev. O., Frank Cais, 14 Selzer st.

T. J. S. BUDIVOJ, Detroit, Mich., (první pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine sts.) J. C. Tobias 71 Home B'k Bldg.

T. J. S. PODLIPNÝ, Detroit, Mich.; (druhý pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul.), Boh. Masák, 15 Nall Avenue

T. J. SOKOL, East Islip, L. I., N. Y., (posl. sobotu v místnosti pí. Marie Bláhové) Fr. Tůma, taj.

T. J. SOKOL, Little Ferry, N. J., (čtvrtý čtvrtek) Vác. Tůma, P. O. Box 11.

T. J. S. FUEGNER, L. I. City, N. Y., (2. sobotu u Wokala, 1 Skillman ave.) taj., M. Beneš, 288 Rowson St.

T. J. SOKOL Newark, N. J., (druhé pondělí, roh 9. ul. a 15. ave.) Vinc. Rychetský 335 W. Kinney St.

S. J. SVORNOST, Morrisania N. Y., Max Grabenstein, 3493—3rd Av.

T. J. SOKOL, New York; (schůze 2. a posl. pondělí, 420—22—24 E. 71st St.) taj. J. L. Jedlička, 420—422—424 E. 71st St.

SOK. JED. SLOVAN, Philadelphia Pa., (1. pondělí v čís. 1808 N. 10th st.) Vác. Morávek, 1418 N. Front St.

T. J. SOKOL Westfield, Mass.; (1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 118 & 120 Meadow st.), taj. B. Kupec, 8 Sycamore St.

Župa Střední, sídlo v Chicagu, Ill.

Noví úředníci župní na 1899: Náčelník Jan Křišťan podnác. čelující Ant. Červenka a Jos. Pokorný, pokl. Fr. Sklenář, taj. Ot. Kovářik, 33 Emma st.

PLZ. SOK. Chic.; (2. a 4. čtvrtek), Ant. V. Kalík, 702 Loomis st. SOKOL CHICAGO, Chic., (v Sokolovně, na Kedzie ave. a 24. ul.), jed. F. D. Novák 1060 So. Kedzie Ave.

TĚL. J. ČECHIE Chicago; (1. a 3. sobotu v síni "Čechie" 32—34 Emma St.), taj. Anton Havlík 525 Evergreen Ave.

T. J. S. TABOR, Chicago, Ill., (1. a 3. čtvrtek u T. Andrie 1333—35 So. 40th Court), taj. F. Herzinger, 1433 So. 41 Ave.

T. J. S. TYRŠ, Chicago, Ill. (2. úterý v č. 585—87 Centre ave., roh 18. ul.) A. Tittl, 625 Laflin St.

T. J. S. VLASŤ, Chicago, Ill., (3. neděli v č. 3000 Union ave., roh 30. ul.) Mat. Pešek, 183—28th Pl.

ČES. AM. SOKOL Manitowoc, Wis.; (2. středu v síni Slovanské Lípy), taj. J. Hejduk, 708 Chicago St.

TĚL. J. SOKOL, Milwaukee, Wis.; (2. a 4. čtvrtek v Čes. Am. Síni) Ant. Šabart, 1312 Vine St.

T. J. SOKOL St. Louis, Mo.; (2. a 4. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen Ave), taj. F. Široký, 4705 Nebraska Ave.

Župa Západní, sídlo v Omaze, Neb.

Ústř. výb.: Starosta A. Kment, 1245 So. 15th St., taj. V. J. Šebek, 1407 So. 4th St., náčelník F. S. Fiala, 1718 So. 8th St., John Mathausen, Václav Kunc a J. R. Fiala.

T. J. S. KAREL JONAŠ, Abie, Neb., (1. neděli) J. D. Hasík.

TJS. HVĚZDA ZÁPADU, Black Wolf, Kansas, (1. neděli), taj. J. F. Macek.

T. J. SOKOL ŽÍŽKA, Bruno, Neb.; (1. ned.), taj. Vác. Blatný.

TYRŠ C. R. SOK., Cedar Rapids, Ia.; (1. neděli v Sokolovně, 7th ave., bet. 2nd & 3rd st.), J. J. Hrbek taj., 1306 S. 2nd Ave.

T. J. S. JIŘÍ FODĚBRAD, Clarkson, Neb., taj. J. D. Koza.

T. J. SOKOL, Crete Neb., (2. neděli ve své síni), taj. A. Daniel.

T. J. S. KOMENSKÝ, Humboldt, Neb., F. J. Novák.

F. J. SOKOL, Linwood, Neb., taj. Frank Dočekal.

F. J. S. Milligan, Neb., (2. neděli v Central Hall bratří Jichů), Fr. nk Hrdý, jed.

T. J. SOKOL Omaha; (2. čtvrtek), taj. W. B. Bartoš, 1418 Rear, Popleton Ave.

T. J. S. Plattsmouth, Neb., (2. pondělí) taj. Ant. Hudeček, box 940.

T. J. SOKOL, Prague, Neb., (2. pond.), Tom. Vlasák, zap.

F. J. SOKOL, Schuyler, Neb., (2. neděli), taj. R. A. Daříček.

T. J. SOKOL, So. Omaha, Neb. (1. pon.) taj. F. Radil, 16th & S St.

T. J. S. KAREL JONAŠ, Wilson, Kansas; (2. a 4. neděli), jed. J. W. Somer.

„Sokol Americký“, časopis Sokolstva čes.-americ. Nákladem výkonného výboru Národní Jednoty Sokolské.

VOCHAZÍ 16. KAŽDÉHO MĚSÍCE V NEW YORKU, N. Y.

Dr. K. Štulík, pořadatel, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Jos. Říha, jednatel výk. výb. N. J. S., 434 E. 58th St., New York.

Všecké dopisy pro „SOKOLA AMERICKÉHO“ buďtež zasílány pořadateli.